

Független Újság

politikai napilap

GRÓF TELEKI PÁL MINISZTERELNÖK:

Nehéz időknek megyünk elébe...

„Nem élünk azonban korlátozásokkal addig, amíg okvetlenül nem szükséges”

Teleki miniszterelnök beszéde Magyarország helyzetéről, külpolitikájáról, a velencei tárgyalásról és a kormány célkitűzéseiről

Teljes erővel folyik a diplomáciai munka a Balkánon Hír Tatarescu és Gafencu római útjáról

Budapest, január 16. A MEP kedden este tartotta Esterházy uccai klubhelyiségében ezévi első értekezését. Báró Vay László országos elnök a párt nevében üdvözölte a miniszterelnököt. Gróf Teleki Pál miniszterelnök válaszában a következőket mondotta többek között:
— Örömmel töltött el bennünket, hogy a mai rendkívül nehéz időkben ott tartunk, ahol vagyunk. Az ország helyzete, mint minden európai orszá-

gá, súlyosbodott. Ezt lelkiismeretlenség és döröszög volna titkolni, de ez a súlyosbodás, nem önmagunktól adódik. Európa súlyosbodik. Jogos nyugalmunk ne vezesse el komoly jellegét és ne menjen az áldozatkészség rovására.
A miniszterelnök ezután annak a reményének adott kifejezést, hogy az összefogás és barátság eddigi érzése hatja át a pártot továbbra is.

szekre, amelyeket körülöttünk látunk. Gondoljunk arra pl, mit visel el a német nép? Elünk kell és élni fogunk s ennek egyik kifejezője az is, hogy nyugodtan tovább folyik a parlamenti munka. A kormánynak az a szándéka, hogy társulati adóról szóló javaslat után a Ház társadalompolitikai bizottsága letárgyalja plénumban már elfogadott egészségügyi javaslatot, ezután a felsőháztól visszaérkezett földreformjavaslata kerül sor. — A földművelésügyi miniszter benyújtja a legkisebb gazdasági munkabérekéről szóló törvényjavaslatát, a pénzügyminiszter az egyesadó javaslatot, az igazságügyminiszter a sajtóreformról a rehabilitációról szóló törvényjavaslatot s ezekhez sorakozhatik a belügyminiszter javaslata a szociális alap létesítéséről. Valószínűleg kb. március első feléig tart, amíg a Ház ezeket a javaslatokat letárgyalja.

Ezután vitéz gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a Ház szerdai ülésén benyújtja a legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslatot és ezt részletesen ismertette. Minden egyes vármegyében munkabérmegállapító bizottságot kell alakítani. Ez bármilyen munkabért minímálhat, így a cselédbéreket és részesbéreket is, sőt a földművelésügyi miniszter egyes munkabérmekre vonatkozóan a megállapítást kötelezővé teheti. A munkavállaló a legkisebb munkabérré vonatkozó jogáról nem mondhat le. Ha kevesebbet kapott kézhez, a különbözetet utólag is követelheti, aki a legkisebb munkabérenél kevesebbet fizet, kihágást követ el. A gazdasági felügyelők ellenőrzik, hogy a munkaadók a munkavállalóknak a legkisebb munkabéreket valóban megfizetik-e.

A velencei tárgyalások

Majd a külügyminiszter nevében, aki meghúlése miatt nem vehetett részt az ülésen, a velencei találkozóról tájékoztatta a párt tagjait. Hosszú esztendő szoros barátsága fűzi össze a két országot.

Ezt a barátságot csak megpecsételi az, hogy Olaszország mindig a legodaadóbban viselkedett irántunk akár politikai, akár kulturális, akár gazdasági kérdésekről volt szó.

Az ilyen barátság természetessé teszi, hogy a két állam intímebben érintkezzen egymással. Ami a legegyszerűbben a külügyminiszterek által történik. Aki normálisan nézi a dolgot, semmi csodálatosat nem láthat tehát abban, hogy ha két ennyire baráti állam külügyminisztere találkozik. A csodálatos az volna, ha nem így történnék.

Olaszország és Magyarország ma teljesen hasonló helyzetben van. — Mindkettőnek ugyanazok a politikai kapcsolatai, mind a kettő szoros barátságban van Németországgal és normális diplomáciai viszonyt tart fenn Európa többi államával, többek között a hadviselő felekkel is. Mindkét állam kívül van a hadicselékmenyeken, így szokásos ma a semlegességet kifejezni. És mert ugyanaz a helyzet, ugyanazok a megfontolások is, hogy mi a tennivaló az adott helyzetben. Gazdasági szerződések tekintetében, a nyersanyag ellátás biztosítás szempontjából, Németországgal szemben, a hadviselőkkkel és a semlegesekkel szemben.

A velencei megbeszélések természetesen kiterjedtek valamennyi európai problémára és a felfogások csodálatos azonosságát tü-

rötték vissza, ami nem hivatalos közleményszerű megállapítás, hanem a valóság.

Teljes volt az egyetértés a felfogásban azért is, mert eltekintve azoktól a közösségektől, amelyeket a két ország azonos helyzete szempontjából korábban említett, mindkét állam a kereszténység öröknek tekinti magát. Olaszország földközítengeri tradíciója folytán, Magyarország pedig mint a kettős kereszt országa.

Kétségtelen azonban, hogy nehéz időknek megyünk elébe. Ha a háború komoly stádiumba lép, nyilvánvalóan nálunk is súlyosbodik majd a helyzet, mert a háború kihat egész Európára, akár elsütik a puskát, akár nem és akkor kétségtelenül nálunk is bekövetkeznek majd a megszorítások, amelyek nemcsak 2 hústalan napra korlátozódnak. Nem élünk azonban korlátozásokkal addig, amíg okvetlenül nem szükséges. Ezeket morgás nélkül elviselni hazaias kötelesség. Ezt számon is fogom tartani.

Célkitűzések

Ami belső helyzetünket illeti, általában törekszünk a nyersanyagok behozatalának biztosítására és gazdasági életünk fenntartására és ugyanakkor igyekszünk szállítani Németországnak is, de másfelé is, hogy gazdasági életünket normálisan fenntartani tudjuk.

A helyzet tehát a következő hónapokban előreláthatóan még nehezebb lesz.

De gondoljunk azokra az erőfeszíté-

Teljes gőzzel folyik a diplomáciai munka a Balkánon

Gené, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A „Basler Nachrichten” a következőket jelenti:

A Balkánon teljes gőzzel folyik a diplomáciai tevékenység Károly király és Pál kormányzóherceg összejövetele után.

most már állítják, hogy Tatarescu román miniszterelnök és Gafencu külügyminiszter minden elmentéses állításokkal szemben mégis Rómába utazik.

Legelőkelőbb a diplomáciai élet Szófiában. Az olasz diplomácia változatlanul igyekszik Bulgáriát rábírní, hogy Dobrudza kérdését az európai háború végéig vegye le a napirendről. Ezzel szemben a szovjetországi diplomácia azon í-

radozik, hogy Bulgáriát egészen megnyerje magának.

Miután a bulgár-szovjetországi kereskedelmi tárgyalások Moszkvában Bulgária javára igen kedvező eredménnyel lezárultak, most már arról van szó, hogy a Szovjetunió már is meg akarja valósítani a Bulgáriával kötendő katonai, politikai szerződés gondolatát és ebben Szovjetországnak Bulgáriának teljes kezességét és katonai segítséget ígér. Ezzel szemben Szófiában kétségtelenül erősen tartózkodókká váltak a ottani diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a bolgár kormány mindezek ellenére elhatározta magát, hogy megfigyelőt küld Belgrádba a balkáni értekezletre.

„Magyarország nem mond le semmiféle követeléséről”

London, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz sajtó továbbra is az érdeklődés és a bizakodás hangján figyeli Délkelet-Európa összhángjának kialakulása esélyét. A Times szófiai levelezője azt írja, hogy most már nem arról van szó, hogy Bulgáriát a Balkán-szövetségbe édesgessék,

hanem arról, hogy ennek az összhángját biztosítsák.

A Balkán-egyezmény eredeti célja, a jelenlegi állapot fenntartásának jelentősége, eltörpült.

A jelek arra mutatnak, hogy a bulgár-török kibékülés következtében a bolgár-román feszültség is enyhült.

A bolgár közvéleményt Dél-Dobruza problémája uralja ugyan, de a király és kormánya ismeri a helyzet veszedelmét és nincs kedvük kalandhoz. A Times vezércikke már Magyarországra is kitérve, kifejti, hogy Magyarország épp úgy, mint Bulgária, nem mond le semmiféle követeléséről.

Csáky István gróf és Ciano gróf legutóbbi velencei találkozásukon úgy látszik, egyetértettek abban a tekintetben, hogy csakis a békés megvizsgálás az egyetlen lehetséges módja az ellentétek elintézésének és

Macsek nyilatkozata Horvátország, Magyarország és Olaszország viszonyáról

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) Macsek jugoszláv h. miniszterelnök nyilatkozatot tett a „Giornale d'Italia” munkatársai előtt. Külpolitikai kérdésekről szólva a következőket mondta:

Horvátország önkormányzatának életbelépésekor nyilatkozatot akarok tenni Olaszország, Horvátország és Magyarország viszonyáról. Olaszország és Magyarország nemcsak legközelebbi szomszédaink, hanem a három ország mai be rendezkedése kölcsönösen kiegészíti

hogyan e módszer alkalmazására a jelenlegi háború befejeztével fog alkalom nyílni, vagy hogy a jelenlegi háború befejeztével fognak erre alkalom teremteni.

Csak dicséretet érdemel a budapesti kormány, hogy erre a békülékeny álláspontra helyezkedik a haladéktalan eljárást sürgető bizonyos népszerű követelődés ellenére.

Epp úgy, mint Bulgária esetében a jelenlegi önmegtartóztatás később annál készségesebb hajlandóságot kell, hogy érdemeljen.

egymást, ami lehetővé teszi, hogy kapcsolatai a lehető legszívélyesebbek legyenek. Van azonban valami, ami ennél is fontosabb s ez az, hogy Olaszország és Magyarország bár hangzatos, hogy kész érdekei megvédésére, de szigorúan kitar a nem hadviselési politika mellett. Kijelentette továbbá Macsek, hogy ez a körülmény még jobban egyesíti Horvátországot két szomszédjával, mert ez az út, amelyet választottak, egyúttal megvédelmezi Jugoszlávia semlegességét és biztonságát is.

Az olasz sajtó Magyarország kulcshelyzetéről

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Popolo d'Italia budapesti levelezője megállapítja, hogy a magyar sajtó változatlanul a legnagyobb érdeklődéssel foglalkozik a velencei megbeszélések utóhatásaival. A magyar lapok — írja a tudósító — egyöntetűen arra a megállapításra jutnak, hogy Magyarország szoros együttműködésben Olaszországgal Közép-Európában ma kulcshelyzetben van, amit ma már mindenütt elismernek.

A Resto del Carlino budapesti levelezője szerint a magyar fővárosban megelégedéssel követik Pál jugoszláv kormányzó-herceg zágárai látogatását és a szerb-horvát megégyezés megerősödését. Azt tartják ugyanis, hogy ez az együttműködés megerősíti Jugoszlávia helyzetét, aminek kedvező kihatóással kell lennie az egész balkáni helyzet alakulására.

A Roma Fascista című lap, a római egyetemi ifjúság lapja, „Ejlen Magyarország” címmel közöl cikket. A lap hangzatos, hogy a bécsi döntés megteremtette az új Európa alapjait. Az a körülmény, hogy Szovjet-Oroszország megjelent Magyarországot határain, még nagyobb jelentőségét ad a magyar-olasz együttműködésnek. Magyarországot most elsősorban a magyar-román viszony, a

magyar-jugoszláv barátság és Szovjet-Oroszország szomszédjának kérdése érdekli.

A velencei találkozon tehát bőven volt mit megbeszélni. Mi, olaszok — folytatja a lap — mindig a legnagyobb rokonszérrel kísértük a baráti magyar nemzet életének alakulását és örömmel látjuk, hogy a magyar-olasz együttműködés változatlan szellemben tovább folyik a civilizáció és az igazság nagy érdekeinek védelmében. A magyarok legyenek biztosak benne, hogy Olaszország mostani várakozó magatartása egyáltalában nem jelenti azt, hogy Itália lemond az igazság nagy eszményeinek megvalósításáról.

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az Osservatore Romano külpolitikai vezércikke szerint a velencei találkozó a Balkánon nagyszabású munka kiindulópontjává vált. A diplomáciai tevékenység megélénkülésére vall a szófiai török-bolgár találkozó és Gafencu román külügyminiszternek a bolgár követ búcsúzója alkalmával elmondott beszéde. Románia mindegyik szomszédjával jó viszonyt akar fenntartani. — A diplomáciai tevékenység megélénküléséhez tartozik a belgrádi Balkán-értekezlet.

„Románia visszafordul a Fekete tengertől Közép-Európába”

Berlin, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Völkischer Beobachter vezető helyen foglalkozik azzal a ténnyel, hogy Románia a Fekete-tenger parti vizeit öt kilométer mélységben rendeletileg határsávnak jelentette ki és különleges biztonsági intézkedéseknek vetette alá. Románia partvidéke — írja a német lap — ezáltal szilárd erősséggé lett, amely ellenáll minden kelettről jövő támadásnak.

A lap a továbbiakban megállapítja, hogy Románia gyakran nyilvánította békeakarát és ragaszkodását a semlegességhez. A Bulgáriához való közeledés már megindult és remélik, hogy Magyarországgal is felvehetik az érintkezést.

Két angol tengeralattjárót elsüllyesztettek a németek

Berlin, január 16. A véderő főparancsnoksága jelenti: A nyugati harctéren nem történt említésre méltó esemény. A Starfish és Undine angol tengeralattjárókat a német védelmi intézkedések a Német Óbőben megsemmisítették. A legénység egy részét megmentték. (MTI)

Berlin, január 16. A Német Távirati Iroda újabb arcvonal-jelentése többek között ezeket mondja: A Starfish és az Undine angol tengeralattjárók megsemmisítése ismét előter-

be helyezte a német haditengerészetet. A német hadijelentés tudomásul adja, — milyen könnyen arattak a németek ezt a győzelmet, s ezért nincs szükség semmi további magyarázatra. A nyugaton semmi változás nem történt. A szokásos járőrtevékenység során a pflazi erdőtől keletre a németek egy francia foglyot ejtettek. (MTI)

London, január 16. (Havas.) A Searhorse, Undine és a Starfish az első angol tengeralattjárók, amelyeket az ellenség a háború kezdete óta megsemmisített.

A Starfish az a tengeralattjáró, amely találkozott a Bremennel, utána pedig elsüllyesztett egy német tengeralattjárót s megörpedezett a Blücher és a leipzig osztályhoz tartozó két német cirkáló. Az Undine az Elbe torkolatánál elsüllyesztett egy Köln osztályú német cirkálót, miután megmenekült hat üldöző német torpedóromboló elől. A Seahorse és a Strfish legénysége egyenként 40—40 fő volt. Az Undine partvédelmi tengeralattjáró egészen kisméretű, legénysége 27 fő. (MTI)

Berlin, január 16. A Német Távirati Iroda arcvonal-jelentése többek közt ezeket mondja:

A német járőr-capatoknak gyakori célpontja a Spichornnek és a spichorni ma-

Churchill lesz a legfőbb angol védelmi miniszter?

Genf, január 16. (NST) A Népszövetség körében azzal számolnak, hogy már legközelebb kinevezik Winston Chur-

gaslatoknak a birodalom határán túl eső része. Október végén a franciák a németek nyomása következtében feladták a hegyet. Így a Saar völgye kikerült az ő megfigyelésük alól.

A Spichernen, a senki földje közepén járt egyik német járőr jelentéséből kitűnik, hogy a franciák a Spichorn minden eszközzel meg akarták védeni. Erről tanuskodnak nemcsak a hullámos terepen köröskörül található erődítmények, hanem a falu bejáratánál elhelyezett sok torlasz is.

Hatszoros akadályt állítottak itt fel. — Méteres vastagságú kőfalak mellé kocsi-torlaszokat, spanyol lovasokat, mezőgazdasági eszközöket, boronákat, kaszálógépeket, petrenerudakat hordtak és ezekből akadályokat építettek. (MTI)

Genf, január 16. (NST) Francia-Svájcban nagyszabású légóltalmi rendszabályok megvalósításához fogtak. Lapsanneban, Vaud kanton fővárosában a város legkülönbözőbb helyein nagy óvóhelyeket létesítettek. Genfben a múzeumok felkészültek műkincseik elszállítására. — Egyrésztük már el is vitték, másrésztük csomagokban van.

Német-Svájcban a szövetségi hadügy-minisztérium jóváhagyásával légóltalmi építészeti szervezetet alapítottak.

Hore Belisha: Nem merült fel nézeteltérés köztem és a kormány között

London, január 16. (Havas.) Hore Belisha felszólalt az alsóházban és kijelentette, hogy semmilyen nézeteltérés nem merült fel közötte s a kormány tagjai között s hogy hadügyminisztersége alatt mindenkor számíthatott a miniszterelnök támogatására.

Chamberlain szözlalt fel ezután és a maga részéről is hangzatos, hogy Belisha és a kormány tagjainak politikája között semmi eltérés nem mutatkozott. (MTI)

chillt, aki jelenleg a brit admirális els: lordja, Nagybritannia egész védelmének miniszterévé.

„...olyan események is bekövetkezhetnek, amelyek néhány hét, vagy néhány óra alatt megváltoztathatják a világ képét...”

London, január 16. Chamberlain miniszterelnök a Belisha lemondásával kapcsolatos felvilágosítások után áttekintést adott a diplomáciai és katonai helyzetéről. Megemlékezett, hogy az utóbbi napokban Belgiumban és Hollandiában keletkezett nyugtalanság és nagy elismeréssel szólt a két ország nyugodt és bátor magatartásáról. Csodálattal emlékezett meg Finnországról és kijelentette, hogy Angliának Finnország iránt tanúsított politikája a Népszövetség által december 14-én elfogadott határozatok alapján áll.

Csodálattal emlékezett meg a miniszterelnök Finnország hőies küzdelméről. Intézkedések történtek, mondotta, amelyek alapján engedélyezték bizonyos hadianyag kivitelét. Biztosítotat a házat, hogy az általunk nyújtott segítség jelentős. Ezután örömmel adott kifejezést, hogy a háború borzalmai megkímélték a közep-európai medencét és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez az állapot hosszú ideig megmarad.

Anglia elhatározott szándéka, hogy minden lehető módon tiszteletben tartja a semleges védekezést. Megemlékezett, hogy az angol és francia kormány 15 millió fontos kölcsönt bocsát Törökország rendelkezésére az Angliában és Franciaországban sorra kerülő fegyvervásárlásokra. A francia-angol viszonyról szólv kijelentette az angol miniszterelnök, hogy az együttműködés szorosabb és szívélyesebb, mint valaha is volt. Bejelentette a három tengeralattjáró elvesztését. Nehéz volna előre látni, mindotta végül, hogy mit hoz a jövő. Most aránylag nyugalom van.

de olyan események is bekövetkezhetnek, amelyek néhány hét vagy vagy legalább néhány óra alatt is megváltoztathatják a világ képét. Reméljük, hogy az igazságos és tartós béke, amelyre törekszünk, nincs messze. De az sem lehetetlen, hogy most fog kiéleződni a helyzet. Ha így lesz, mi és szövetségeseink semmi áldozattól sem riadunk vissza a végső győzelem érdekében. (MTI)

DR GERGELY ILONA ELŐADÁSA A LEÁNYOKRÓL

A Szülők Iskolájának előadásorozata kedden délután a Kereskedő Társulat dísztermében folytatódott. Ez alkalommal dr Gergely Ilona, a gyakorló iskola tanárnője tartotta meg előadását, melynek címe „Mik érdeklik a serdülő lányokat legjobban”. volt. Az előadáson megjelentek dr Bendák Alajos kir. tanfelügyelő, dr Vekerdy Béla, Ilyés Endre, Szemes Károly és dr Zombor Zoltán tanárok, valamint dr Veress István tanügyi főtanácsos, aki az előadás alatt előkölt. Az előadó bevezetőjében megemlékezett a különféle leánytipusokról. Megemlékezett, hogy van maguk felkeltő leánytipus. Az önmaga felkeltő leányok érzékenyek, mindent saját lelkiükön szűrnek át, maguk-

klá foglalkoznak és verset is írnak. A külvilág iránt érdeklődő lányok lelkiét könnyen felbreszti minden csinos, szép dolog és mindent szeretnek megvalósítani. Hangsúlyozta, hogy az iskolatípus és a pályaválasztás igen lényeges formáló körülmény a serdülő leánykorban. A lányok komoly érdeklődésköré határozza meg a helyes utat. Előadásának befejeztével azt fejtette, hogy miképpen nevelhetjük lányainkat öntudatos magyar nővé, jó háziasszonnyá, Istenben bizó, dolgozni akaró honleányokká. Előadását az életből vett példákkal világította meg. előadásért dr Veress István keresetlen szavakban mondott köszönetet.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZANTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

Enyhülés és Hollandia nem forog kö

Berlin, január 16. Német politikai körök véleménye szerint, ezt a Német Távirati Iroda egyik jelentésében már megállapította Belgium és Hollandia által fogadott katonai rendszabályok utolsó sorban francia diplomáciai deményezésre vezethetők. Mindenekelőtt szerepet játszott ügyben a párizsi holland köv. Daladiernél tett látogatása. A Német Távirati Iroda említett jelentés azt is kiemelte, hogy az a francia nővér arra vezethető vissza, hogy

Hollandia nem forog kö

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A „Messaggero” amsterdami jelentése szerint a rendkívüli következtében Hollandia vízi művei belagáltak és így Hollandia szárazföldi megtámadásának jele nagyobb lehetősége nyílna, min

összel. Ezt a felőgást szakkör erősen vitatják, tekintettel arra, a jégréteget tüzéségi és repül bázissal könnyen szét lehetne és különben sem lehet tudni, hogy mennyi ideig tart, úgyhogy szárazföldi hadsereg, amely előreszökne, könnyen válságos helyzetbe kerülne.

Amsterdam, január 16. (Távirati Iroda.) Az utóbbi katonai tevékenységekkel kapcsolatban a holland lapok egyöntetűen megjegyzik, a kormánynak kötelessége min felkészülnie. Ezért az intézkedés csupán előzetes gondoskodásnak tekinteni. Egyben a lapok utalnak rá, hogy Hollandia nem forog kölen veszélyben.

A „Maasbode” szerint a belgiumi intézkedése a holland katonai is arra bírtak, hogy hasonló előzetes intézkedéseket hozzanak holland intézkedések módja és végrehajtása mégis azt mutatja, ma Hollandiát nem fenyegeti féle közvetlen veszély.

A hágai Vaderland rámutat, egyáltalában nincs szó riadalmat intő intézkedésekről. (MTI)

Amsterdam, január 16. A kormány még a múlt héten elte, hogy január 15-én a német-határ közelében lévő német gyáraknak

el kell bocsátaniok valamé holland munkásukat. Ez a rendelkezés 450 holland munkás érint, akiknek legnagyobb részét már hosszú ideig óta dolgoztatják Németországban.

Az elbocsátásra vonatkozó rendelkezés ellenére adták ki, hogy a sen tárgyalásokra került volna ebben a kérdésben az illetékes met és holland hatóságok között. A németek a holland textilipar sok elbocsátását azzal indokolták, hogy Németországnak nem fele a holland munkások munkabérfolyosítására vonatkozó megadás. A német textilgyárak úgy

A belga miniszterelnök a királynő

Brüsszel, január 16. (Havas.) rály hétfőn fogadta Pierloniszterelnököt, Spaak külminisztert és Denis tábornok, zetvédelmi minisztert. (MTI)

London, január 16. (Havas.) Cudahy, az Egyesült Államok országai követe, akit négy nappal előt belgiumi követté nevezték kedre forduló éjszaka hírtel-

Enyhülés és Hollandia nem forog kö

Berlin, január 16. Német politikai körök véleménye szerint, ezt a Német Távirati Iroda egyik jelentésében már megállapította Belgium és Hollandia által fogadott katonai rendszabályok utolsó sorban francia diplomáciai deményezésre vezethetők. Mindenekelőtt szerepet játszott ügyben a párizsi holland köv. Daladiernél tett látogatása. A Német Távirati Iroda említett jelentés azt is kiemelte, hogy az a francia nővér arra vezethető vissza, hogy

Hollandia nem forog kö

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A „Messaggero” amsterdami jelentése szerint a rendkívüli következtében Hollandia vízi művei belagáltak és így Hollandia szárazföldi megtámadásának jele nagyobb lehetősége nyílna, min

összel. Ezt a felőgást szakkör erősen vitatják, tekintettel arra, a jégréteget tüzéségi és repül bázissal könnyen szét lehetne és különben sem lehet tudni, hogy mennyi ideig tart, úgyhogy szárazföldi hadsereg, amely előreszökne, könnyen válságos helyzetbe kerülne.

Amsterdam, január 16. (Távirati Iroda.) Az utóbbi katonai tevékenységekkel kapcsolatban a holland lapok egyöntetűen megjegyzik, a kormánynak kötelessége min felkészülnie. Ezért az intézkedés csupán előzetes gondoskodásnak tekinteni. Egyben a lapok utalnak rá, hogy Hollandia nem forog kölen veszélyben.

A „Maasbode” szerint a belgiumi intézkedése a holland katonai is arra bírtak, hogy hasonló előzetes intézkedéseket hozzanak holland intézkedések módja és végrehajtása mégis azt mutatja, ma Hollandiát nem fenyegeti féle közvetlen veszély.

A hágai Vaderland rámutat, egyáltalában nincs szó riadalmat intő intézkedésekről. (MTI)

Amsterdam, január 16. A kormány még a múlt héten elte, hogy január 15-én a német-határ közelében lévő német gyáraknak

el kell bocsátaniok valamé holland munkásukat. Ez a rendelkezés 450 holland munkás érint, akiknek legnagyobb részét már hosszú ideig óta dolgoztatják Németországban.

Az elbocsátásra vonatkozó rendelkezés ellenére adták ki, hogy a sen tárgyalásokra került volna ebben a kérdésben az illetékes met és holland hatóságok között. A németek a holland textilipar sok elbocsátását azzal indokolták, hogy Németországnak nem fele a holland munkások munkabérfolyosítására vonatkozó megadás. A német textilgyárak úgy

A belga miniszterelnök a királynő

Brüsszel, január 16. (Havas.) rály hétfőn fogadta Pierloniszterelnököt, Spaak külminisztert és Denis tábornok, zetvédelmi minisztert. (MTI)

London, január 16. (Havas.) Cudahy, az Egyesült Államok országai követe, akit négy nappal előt belgiumi követté nevezték kedre forduló éjszaka hírtel-

Enyhülés Belgiumban és Hollandiában

Német vélemény szerint a belgiumi események francia kezdeményezésre vezethetők vissza

Berlin, január 16. Német politikai körök véleménye szerint, mint ezt a Német Távirati Iroda egyik jelentésében már megállapította, a Belgium és Hollandia által fogantatott katonai rendszabályok nem utolsó sorban francia diplomáciai kezdeményezésre vezethetők vissza. Mindenekelőtt szerepet játszott az ügyben a párizsi holland követnek Daladiernél tett látogatása. A Német Távirati Iroda említett jelentésében azt is kiemelte, hogy az a francia manőver arra vezethető vissza, hogy Pá-

rizs szeretne élénkebb háborús tevékenységet elérni, de miután a nyugati erődíjat lehetetlen megállítani más módon, így Belgium és Hollandia útján szeretné kihívni Németországot. Érdekesek azok a francia lapvélemények is, amelyek szerint Németország azért vállalkozott a szovjet-orosz- finn viszállyban a közvetítésre, hogy a szovjet-orosz- finn konfliktus elintézésé után Szovjet-Oroszországgal együtt fordulhasson az európai Kelet ellen. A francia lapok ismételt cáfolatok ellenére is hirdetik ezt. (MTI)

Hollandia és Belgium nem forog közvetlen veszélyben

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A „Messaggero” amsterdami jelentése szerint a rendkívüli hideg következtében Hollandia vízi védművei befagytak és így Hollandia szárazföldi megtámadásának jelenleg nagyobb lehetősége nyílna, mint az ősszel. Ezt a feljegyzést szakkörökben erősen vitatják, tekintettel arra, hogy a jégterület tüzéségi és repülőbombarzással könnyen szét lehetne törni és különben sem lehet tudni, hogy a fagy mennyi ideig tart, úgyhogy egy szárazföldi hadsereg, amely előremerészkedne, könnyen válságos helyzetbe kerülne.

Amsterdam, január 16. (Német Távirati Iroda.) Az utóbbi katonai intézkedésekkel kapcsolatban a holland lapok egyöntetűen megjegyzik, hogy a kormánynak kötelessége mindenre felkészülnie. Ezért az intézkedéseket csupán előzetes gondoskodásnak kell tekinteni. Egyben a lapok utalnak arra, hogy Hollandia nem forog közvetlen veszélyben.

A „Maasbode” szerint a belga kormány intézkedései a holland kormányt is arra bírták, hogy hasonlóképpen előzetes intézkedéseket hozzon. A holland intézkedések módja és annak végrehajtása mégis azt mutatja, hogy ma Hollandiát nem fenyegeti semmiféle közvetlen veszély.

A hágaai Vaderland rámutat, hogy egyáltalában nincs szó riadalmat keltező intézkedésekről. (MTI)

Amsterdam, január 16. A német kormány még a múlt héten elrendelte, hogy január 15-én a német-holland határ közelében lévő német textilgyáraknak el kell bocsátaniuk valamennyi holland munkásukat. Ez a rendelkezés 450 holland munkást érint, akiknek legnagyobb része már hosszú évek óta dolgozik Németországban.

Az elbocsátásra vonatkozó rendeletet annak ellenére adták ki, hogy rövidesen tárgyalásokra került volna a sor ebben a kérdésben az illetékes német és holland hatóságok között.

A németek a holland textil munkások elbocsátását azzal indokolják, hogy Németországnak nem felelt meg a holland munkások munkabérének folyósítására vonatkozó megállapodás A német textilgyárak ugyanis a

holland munkások munkabérének kétharmadrészét fizették készpénzben, egyharmadrészét pedig kliring alapján a holland kormánnyal számolták el. Ezzel a pénzzel német adósságokat fizették ki Hollandiában.

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok belgiumi és hollandiai tudósítói a ma reggeli lapokban az izgalom lényeges csillapodásáról számolnak be.

A „Messaggero” brüsszeli tudósítója szerint hétfőn a legnagyobb nyugalomban végrehajtották az óvatossági kormányintézkedéseket. A laktanyák környékén szokatlan élénkség uralkodott. A nagyobb városokban elsötétítési gyakorlatokat tartottak és megkezdődött a kiürített területek lakosainak özönlése. A minisztériumok és főbb hivatalok épülete előtt katonaság állt őrt. A hadügyminisztériumban éjjel-nappal lázas munka folyt.

A hétfőn beérkezett jelentések azután meggyőzték a felelős belga köröket arról, hogy a helyzet már nem olyan súlyos, mint 48 órával azelőtt volt. Ezek az értékelések diplomáciai és katonai jellegűek voltak, de hír szerint főleg a diplomáciai helyzet alakulása nyugtatta meg a kedélyeket.

Hivatalos belga körökben a jövőre nézve nem hajlandók semmiféle felvilágosításokat adni, de

hangoztatják, hogy a szombat esti riadónak igen komoly indokai voltak.

Jelenleg úgy látszik, hogy közvetlen veszélytől nem kell tartani, de a helyzet tartós enyhüléséről majd csak néhány nap múlva lehet beszámolni. Nyomatékosan hangoztatják azonban, hogy Belgium határain a legteljesebb nyugalom uralkodik és a legutóbbi 24 óra alatt felröppent hírek semmi alapot nincsenek. Feltűnő helyen közlik a belga lapok

a párizsi belga nagykövet és Daladier francia miniszterelnök találkozásának a hírét.

A Belga Távirati Iroda közleményt adott ki, amelyben cáfolja azt a német híradást, amely szerint a szövetségesek nyomást gyakoroltak volna Belgiumra.

A belga miniszterek a királynál

Brüsszel, január 16. (Havas.) A király hétfőn fogadta Pierlot miniszterelnököt, Spaak külügyminisztert és Denis tábornok, nemzetvédelmi minisztert. (MTI)

London, január 16. (Havas.) John Cudahy, az Egyesült Államok irországi követe, akit négy nappal ezelőtt belgiumi követté neveztek ki, keddre forduló éjszaka hirtelen el-

utazott Dublinból. Rendes körülmények között távozásának két-három hét múlva kellett volna megtörténnie és azt hiszik, hogy hirtelen elutazása a jelenlegi belgiumi helyzettel magyarázható. (MTI)

KÉT FILLÉR NEM SOK A MAGYAR REPÜLÉS ÜGYÉERT. — KÉRJEN REPÜLŐBÉLYEGET!

Kassai sör a mi italunk!

Gyártja: *Bauernebl és Fia*
Sörfőzde és Malátagyár rt.

K a s s a.

Debreceni vezérképviselet és főlerakat Széchenyi u. 22. Tel: 13-78.

Belgiumban lefoglalták a kommunista lapokat

Brüsszel, január 16. (Havas.) Több belpolitikai intézkedés közül a kormány elhatározta, hogy lefoglalja az összes kommunista lapokat. A külföldiek részére újabb elszállásolási köz-

pontot létesítenek. A tartományi kormányzók elhatározták, hogy helyreállítják a vendéglők és kávéházak rendes nyitási óráját. (MTI)

Gránátok értek egy luxemburgi várost

Brüsszel, január 16. (Német Távirati Iroda.) A Luxemburgi Zeitung jelentése szerint Schangen határállomását már szombaton 3 gránát találta és hétfőn délután valóságos gránátszilánk-eső hullott a városka-

ra. Délután félőtkor a francia tüzérség ugyanis bombázni kezdte Perlas utáni állomást.

Igy Schangen több házát igen sok gránátszilánk érte. A lakosság menekülésben keresett menedéket. (MTI)

Szovjet repülőgépek Norvégia fölött

Osló, január 16. A Norvég Távirati Iroda kirkeseni jelentése megerősíti, hogy szovjet repülőgépek átrepültek a Pasvik folyó mentén elterülő csaknem lakatlan vidék fölött. Vasárnap mintegy 30 repülőgépet figyeltek meg. A repülőgépek hármas kötelékekben repültek, 9 óra 30 perc és dél között, továbbá délután 3 óra tájban, az alkonyat beálltakor. Egy repülőgép norvég területen leszállt a Svanviktól délre fekvő Pasvik folyó jegére. Csaknem közvetlen ezután újra a levegőbe emelkedett és eltűnt. Azt hiszik, a szovjet repülők hibáztak számításaikban s eltévedtek. Most már bebizonyosodott, hogy a pénteken megfigyelt repülőgépek száma nem volt olyan nagy, mint eleinte jelentették. Pasvik folyó Nauts és Kirkenstött a finn-norvég határt alkotja. (MTI)

Osló, január 16. (Német Távirati Iroda.) Mint a Norvég Távirati Iroda jelenti, a külügyminisztérium utasította a moszkvai norvég követséget, hogy tiltakozzék szovjetországi repülőgépek határsértései miatt. (MTI)

London, január 16. A moszkvai rádió tegnap újabb éles támadást intézett Norvégia és Svédország ellen. A moszkvai rádió azzal vádolta a norvég és svéd kormányt, hogy Finnország megsegítésével kilépett semlegességéből és megszegte a semlegesség törvényeit.

Stockholm, január 16. A Svéd Távirati Iroda jelentése szerint a svéd külügyminiszter megcáfolta azt a más oldalról nyilvánosságra hozott hírt, amely szerint Anglia Svédországnak biztosítékot ajánlott volna fel.

Dán pilóták helyettesítik a behívott svéd polgári pilótákat

Kopenhága, január 16. (Havas.) Az „Extrabladet” jelentése szerint Svédországban annyi polgári repülőt hívtak zászló alá, hogy most Dániától kérnek polgári repülőket. A dán repülők közül egyesek most a svéd polgári repülés szolgálatába álltak, hogy így biztosítsák a Stockholm-Berlin repülővonalon a repülőközlekedést. (MTI)

Moszkvai jelentés Kristóffy magyar követ és Potemkin tárgyalásairól

Moszkva, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Pravda hétfői számban a következő közlemény jelent meg:

A moszkvai magyar követ január 14-én felkereste Potemkin helyettes külügyi népbiztos és a következő nyilatkozatot tette:

Az utóbbi időben tendenciózus híreszteléseket terjesztettek a magyar külügyminiszter és az olasz külügyminiszter között Velencében lefolyt tárgyalásokról.

Azt állítják, hogy az említett tárgyalások a Szovjet-Unió ellen irányultak. A magyar kormány szükségesnek tartja ezeknek az állításoknak megcáfolását. A magyar kormány helyénvalónak tartja hozzáfűzni, hogy Velencében semmiféle

blokk megszervezésének kérdéséről nem tárgyaltak.

A magyar követ kérte, hogy közlését hozzák a szovjetországi kormány tudomására.

A hőmérséklet nem változik

Mérsékelt légáramlás, sok helyen továbbra is köd, több helyen, főként északon havazás, a hőmérséklet még nem változik lényegesen.

Cáfolják

az iraki csapatösszevonásokat Beirut, január 16. (Havas.) Mint Teheránból jelentik, a kormány megcáfolta egyes külföldi lapokban azt a jelentést, hogy Irán északi határa mentén iraki csapatösszevonások történtek. (MTI)

Tatarescu és Gafencu a királynál

Bukarest, január 16. (Havas.) Károly román király hétfőn kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, Gafencu külügyminisztert és Franasovici párizsi román nagykövetet, aki jelenleg néhány napot tölt Bukarestben. (MTI)

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

„CSAPDA”

CHEVALIER
izgalmas filmje

— Előadások: 5. 7 és 9 órakor. —
Jón! NÉGY TOLL! Jón!

AZ IGAZOLÓ ÉS A KÖZPONTI VÁLASZTMÁNY ÜLÉSE

Debrecen város igazoló választmánya és központi választmánya csütörtökön délután ülést tart.

Az igazoló választmány délután 3 órakor ülésezik és a zsidó törvényhatálya alá eső törvényhatósági bizottsági tagok ügyével foglalkozik. A központi választmány délután 5 órakor kezdődő ülésén a zsidó tanúsítványokat tárgyalja meg. Azok ellen, akik nem számítanak a törvény szerint zsidónak és ezt nem jelentették be, az eljárást folyamatba teszik.

Lopások

Nagy Sándor pékstanuló kerékpárjáról az ipariskola előtt ellopták a dinamót. — A Bem József ucca 4. számú házában Szalplóczy Julia nyugalmazott pénzügyi tisztviselőnő pincéjéből 20 pengő értékű almát és zöldséget loptak. — Fogarassy István kőműves Tamás ucca 4. szám alatti műhelyéből két fűrészt loptak. — A Hosszúpályi út 15. számú házból özv. Papp Lászlóné birtokából három tyúkot és két mázsa tűzfát loptak. — Ugyancsak tolvajok jártak Papp András banktisztviselő Kigyó ucca 33. számú lakásában, ahonnan elloptak több ágyneműt és két kiló szalonnát. — Orosz József Jerikó ucca 25. szám alatt levő szőlőjéből elloptak 200 darab szőlőkarót. — Nagy Endre Bőszörményi út 49. szám alatt lakó vendéglősnek a Váscsán ellopták a kerékpárját. Ellopták azt a két üveg pálinkát is, ami a kerékpár kormányrudjára volt erősítve. A rendőrség a lopás ügyében megindította a nyomozást.

ELADTÁK

A LEFOGLALT TENGERIT

Tar Bálint és felesége balmazújvárosi lakosok sikkasztás vétségével vádoltva kerültek kedden a bíróság elé. Azért indult meg ellenük az eljárás, mert a lefoglalt tíz mázsa tengerit a végrehajtás előtt eladták.

A tárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy igaz, hogy a tengerit eladták, de az árát nyomban belizették tartozásukba. Az erről szóló nyugtát be is mutatták.

A bíróság Tar Bálint és felesége ellen az eljárást megszüntette.

Volt gazdjának akarta eladni a talált pénztárcát

Szecsó János debreceni raktári munkás a múlt év őszén egy barátjával a Vendég uccán menve egy használt patkópénztárcát talált. A tárcát nem szolgáltatotta be a rendőrségre, hanem este az egyik vendéglőben odaajándékozta Szojka József nevű ismerősének.

Szojka másnap a tárcát el akarta adni, de olyan szerencsétlen volt, hogy éppen a volt gazdjának ajánlotta megvételre, aki aztán Szojka átadta a legközelebbi rendőrnek. Szojka a rendőrségen védekezésére elmondta, hogy ő a tárcát Szecsótól kapta.

Szecsó János ellen megindították az eljárást jogtalan elcsúsztatás vétségéért, felesége ellen pedig orgazdaság vétségéért.

Az ügyüket kedden délelőtt tárgyalta a debreceni bíróság. Beismerte Szecsó, hogy a tárcát találta, azzal védekezett, hogy azért nem szolgáltatotta be a rendőrségre, mert teljesen értelmetlennek tartotta. A tárgyaláson megállapítást nyert, hogy Szecsó Jánosnál nem volt a tárca egyetlen percig sem, így vele szemben a bíróság az eljárást megszüntette.

Szecsó János bűnösségét azonban megállapították, s jogerősen 30 pengő pénzbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Kérje mindenütt vásárlásainál a Repülőbéllyeget!

Biztosítva van a Kollégium szénellátása

Mint ismeretes, a szénellátás folytonosságában a szállítási nehézségek és az abnormisan hideg időjárás következtében hiányok mutatkoztak. Így szénellátási nehézségekkel küzdött a református Kollégium is, amely a főispánhoz fordult közbenjárásért.

Lossonczy István főispán készséggel közbe is lépett a szénbányáknál és sikerült biztosítani a Kollégium részére annyi szenet, ami a zavartalan fűtést lehetővé teszi.

A lublini katolikus püspököt és tizenhét papját szabadonbocsátották

Berlin, január 16. (NST) Jól értesült körökből származó hír szerint a lublini római katolikus püspököt és a vele egyidejűleg letartóztatott tizenkét lengyel papot újra szabadonbocsátották. A püspököt és papjait fegyverrejtegetés miatt tartóztatták le.

A lengyel papok különben, akik a háború alatt egyházközségükkel elmenekültek a háború sújtotta vidékekről, lassanként visszatérnek székelyükre és a legtöbb helyen újra megkezdtek lelkiési munkájukat. Az istentiszteletek nagyon látogatottak a lengyel főkörmányzóság területén.

Azokkal a külföldi híresztelésekkel szemben, hogy a volt lengyel területen a templomokat bezárták, német részről rámutatnak arra, hogy csupán a krakkói székesegyházat zárták el a közönség elől azt is egyedül abból az okból, mert a székesegyház a városban van, ahol a főkörmányzóság közigazgatása székel. Hetenként kétszer azonban csendes misét tartanak a székesegyházban.

Autóbaleset érte Sterbinszky Károly fogházigazgatót

Sterbinszky Károly, a debreceni törvényszéki fogház igazgatója tegnap autóján edesanyja meglátogatására utazott Kunszentmártonba. Hazafelé jövet autóbaleset érte, de szerencsére nem járt semmiféle komolyabb sebesüléssel. Az autó, amelyet a fogházigazgató sofförje vezetett, már elhagyta Püspökladányt,

szeütközés elhárítása végett neki-vezette a gépkocsit az egyik út-széli fának.

A kerékpáros továbbhaladt, az autó azonban meglehetősen súlyosan megromlásra jutott. A benne ülőknek szerencsére nem történt baja, egészen jelentéktelen horzsolásokat szenvedtek csupán. A fogházigazgató és sofförje a legközelebbi községig mentek, ahonnan vonaton folytatták útjukat Debrecenbe, az autót pedig később teherautóval bevontatták a városba. A baleset mindössze kellemetlen emlék marad csupán és Sterbinszky Károly kedden már vadászaton vett részt.

A Csapó uccára kerül a káposztapiac

A káposztapiac eddig a tejiaccai egyúttal a Csokonai-színház és a pénzügyi palota között volt. A tejiac most visszakerült régi helyére, így a káposztát árulók azt kérték, hogy részükre a Csapó uccai piacon biztosítsanak helyet.

A keddi polgármesteri értekezleten dr. Kőlcsey Sándor polgármester dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok előterjesztésére úgy határozott, hogy a savanyú káposztát árulók az ucca 18-22. számú házak előtti piacrészen helyezkedjenek el.

Aarne Valkama káplár, a kísértet-őrjárat parancsnoka beszél éjszakai harcairól

Aarne Valkama káplár, az egyik vakmerő finn kísértet-őrjárat parancsnoka most kórházban fekszik. Legutóbbi vállalkozása során, amikor sielő osztagával messze a szovjetország front mögé nyomult, több lövéstől megsebesült. Valkama, az egykori siugróbainok, — a kórházi ágyon mesélte a külföldi újságíróknak:

— Már 1924 óta ösztönösen érzitek, hogy nekünk minden erőnkkel fel kell készülnünk egy Oroszországgal viselő háborúra. Tehát azóta alaposan tanulmányoztuk az északi hadviselés minden lehető módszerét.

Különösen azt gyakoroltuk, hogyan lehet száguldó sielés közben célba löni.

Hosszas gyakorlatozás után most már rohanás közben le tudjuk kapni puskánkat, a puskát balkarunkra támasztjuk, — ahová egy kis szíjjal erősítjük meg s így még akkor is tudjuk a fegyvert használni, amikor teljes sebességgel rohanunk lefelé valami meredek lejtőn.

A hóban alacsonyban elhelyezett céltáblákon és apró lebegő balonokon

gyakoroltuk a célbalövést. Valkama, aki a polgári életben mint szobafestő keresi meg kenyerét, elmondta még, hogy az őrjárat jól összehangolt katonákból áll. Pontosan ismerik egymás erős és gyenge oldalait.

Az őrjárat rendszerint este indul el, sielve egészen hajnalig kalandozik erdőségekben és figyelni a szovjet-orosz csapatmozdulatokat.

Akkor sebesült meg, amikor emberei a Salla-front mögött felrobbantottak egy hidat. A hid felrobbantása után két orosz tank jelent meg s a finn őrjárat közeledésükre kénytelen volt elhagyni a muni-ciószámját. Valkama és még néhány katonája később visszatértek a szánert. Az árokban rejtőzködő szovjet-orosz katonák el akarták üzni őket, de, mint Valkama mondja, sorra lelőtték a szovjet-orosz katonákat, ahogy kidugták fejüket az árokból. Hamarosan már csak két-három ember maradt az oroszok közül életben. De ekkor újabb öt orosz tank jelent meg, az egyik géppuskatűzét zúdított reáuk és Valkamát is géppuskagolyók sebesítették meg.

Velasquez sírja után kutatnak Madridban

Kétszáznyolcvan éve alussa nagy álmát a spanyol főváros szívében a reneszánsz világhírű festőművésze, Don Diego Velasquez de Silva, IV. Fülöp spanyol király udvari festőművésze, akinek sírhelye nyomtalanul eltűnt a templommal együtt, amelynek kriptájában annakidején koporsóját elhelyezték.

A történeti adatok szerint a spanyol reneszánsz nagy mestere 1660 augusztus 6-án váltólázban hunyt el Madridban és porait az akkori királyi palotához közel, a Keresztelő Szent Jánosról nevezett templom sírboltjában helyezték nyugovóra.

Közel 150 évig pihentek itt békén Velasquez hamvai és sírhelyéhez éről-évre nagyobb számban látogattak el tisztelők, hódolók, egykori tanítványok, a mester utódai, hogy kegyeletüket lerójják az újabb kor egyik legnagyobb festőművésze lángelméjének emlékezeté előtt.

Amikor azután Napoleon 1808-ban legigázta a spanyolokat is, Bonaparte József, a világhírű hódító császár bátyja került Spanyolország trónjára. Uralma csak rövid ideig tartott, mert borzalmas polgárháború tört ki az országban és elkeseredett küzdelem színhelye lett a főváros is. Az évekig tartó küzdelmek során tömördek épület dőlt romba. Romokban hevert a Keresztelő Szent János-templom is, maga alá temetve a nagy művész sírhelyét.

Azóta senki sem fedezte fel többé Velasquez kriptáját. A XIX. században többször is végezték városrendészeti munkálatok alkalmával még a megmaradt régi épületek közül sokat lebontottak és ott, ahol valamikor a nemes régi templom állott, ma Madrid egyik forgalmas uccája, a Rameles út vezet végig.

Franco tábornok kormánya, amelynek tagjai minden eszközzel igyekeznek visszaállítani Spanyolország dicsőséges múltjának emlékeit, most nagyszabású akciót indított Velasquez sírjának felkutatására. A tervek szerint a Rameles úton, sőt a közeli Requena és Noblejas utcák kereszteződésénél több méter mélységben kutatják át a talajt, mert pontos adatok bizonyítják, hogy valamikor itt állott a történelmi emlékü templom.

Amennyiben a munkálatok mégsem vezetnének eredményre és 150 esztendő után sem sikerülne újra föllelni Velasquez földi maradványait, az uccarészt kiszélesítik. A kiszélesített helyen pedig színes kerámik kockákkal jelölik meg Keresztelő Szent János egykori templomának alaprajzát s az úttestbe épített márványtáblán hirdetik ezentúl az utókor számára, hogy azon a helyen pihent el földi vándorútja után a festőművészet egyik legkimagaslóbb egyénisége.

Többet vitt magával az ószeres, mint amit megvett

Tóth Elek debreceni ószeres ellen feljelentést tett Nádas István százados jogtalan elcsúsztatás vétségé címén. A feljelentésében előadta, hogy tavaly május elsajén költözés alkalmával több tárgyat eladott Tóth Eleknek. Az azonban, amikor a tárgyakat elszállította, magával vitt olyan dolgokat is, amelyeket nem vett meg.

Az ügyet kedden tárgyalta a bíróság, a vádlott azzal védekezett, hogy ő csak olyan tárgyakat vitt el, amit neki külön félreartak s azokban nem voltak azok a tárgyak, amelyeket panasz tárgyává tettek. A bíróság két tanu hallgatott ki az ügyben, akik terhelő vallomást tettek.

Ítéletre nem került a sor, mert a tárgyalást bizonyításkiegészítés miatt elnapolták.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: 5, 7, 9 órakor!
„TRADER HORN“ (Dzsungelfilm)
Holnap: „Asszonyok a börtönben“

cseh le...
meg...
alálraité...
ista főha...
cselve ki...
a Miskolc...

Stoffkó N...
gyilkosságért ha...
gionista főhadn...
örök kísérték a...
előtt megtartott...
kor vérengző...
már megtörtén...
halálsápadtan ha...
tárgyaláson a t...
iratának ismert...
lán felbuzakító...
tárgyalást, a fe...
rakta Stoffkó N...

Leme... ta...

Kellemetlen...
Sándor hajdúbo...
nak. Kedden D...
sára, mielőtt a...
érkezett volna...
fiatalemberrel...
bították. A gaz...
dett és ennek a...
nye, hogy

Száz... a hor...

Macsek

Belgrád, jan...
jugoszláv lapok...
nak a hetfőn P...
Olga hercegnő...
alkalmából re...
Ma csek el dr...
herceg látogató...
rában összegy...
dekes nyilatkoz...
szági magyar k...
gözlatta, hogy

a horvát bán...
nak, általában...
ugyanolyan jo...
hor...

A jelenlévő kis...
irók a horvát...
zetéről érdeklő...
cséktől, lesz-e...
bánság területé...
— Ez a kérd...
— válaszolta...
magyar párt en...
dik pedig, vajon...
nak-e listát az e...
— A válasz egy...
— A szaborny...
vény liberális...

a lista beny...
alírás kell. L...
egy-egy kerü...
gyűjteni száz...
ják sa...
A hatóságok...
legliberálisabb...
rokkal szemben

Vígs...
MAUTO...
a legiz...
Ilyene...
Fősz.:
HERTHA...
SÖHNKE

A halálraítélt cseh légionista főhadnagyot megbilincselve kísérték vissza Miskolcra

Stoffkó Nándor, a többszörös gyilkosságért halálraítélt volt cseh légionista főhadnagyot szuronyos fegyőrök kísérték a debreceni ítélőtábla előtt megtartott tárgyalásra. Az egykor vérengző cseh légionista most már megtörtén állott bírái előtt és halálsápadtan hallgatta végig a táblai tárgyaláson a törvényszéki tárgyalás iratainak ismertetését. Amikor a táblán félbeszakították és elnapolták a tárgyalást, a fegyőrök ismét bilincseltek Stoffkó Nándorra.

Stoffkó, aki annakidején tucatjával végeztette ki a magyarokat és nem ismert kíméletet, most reszketve nyugtázta bilincse a kezét. Meggörnyedt háttal ment a fegyőrök előtt, akik visszakísérték az ítélőtábláról ideiglenes lakhelyére, a törvényszéki fogházba. Kedden reggel a halálraítélt cseh légionista főhadnagyot visszakisérték Miskolcra, ahonnan csak a legközelebbi táblai tárgyalásra hozzák ismét Debrecenbe.

Lemezjátékosok kifosztottak egy böszörményi gazdálkodót

Kellemetlen kalandja volt Szabó Sándor hajdüböszörményi gazdálkodónak. Kedden Debrecenbe jött a lóvásárra, mielőtt azonban a vásártérre érkezett volna, találkozott néhány fiatalemberrel, akik lemezjátékra csábították. A gazdálkodó játszani kezdett és ennek az lett a következménye, hogy

a fiatal emberek elnyerték tőle a nála lévő 360 pengőt. A gazdálkodó visszakövetelte pénztét, a lemezjátékosok azonban elmenekültek. Szabó Sándor a rendőrségre ment, ahol feljelentést tett a lemezjátékosok ellen. A hatóságok megindították a nyomozást.

Száz választó aláírása elég a horvátországi magyar párt megalakításához

Macek dr a magyar kisebbség egyenjogúságáról

Belgrád, január 16. (Havas.) A jugoszláv lapok hosszasan foglalkoznak a hétfőn Pál kormányzóherceg és Olga hercegnő zágrábi megérkezése alkalmából rendezett ünnepségekkel. Macek dr hétfőn este a régensherceg látogatása alkalmából a Zágrábban összegyűlt újságírók előtt érdekes nyilatkozatot tett a horvátországi magyar kisebbség jogairól. Hangzottatta, hogy

a horvát bánóságban a magyaroknak, általában a kisebbségeknek ugyanolyan joguk lesz, mint a horvátoknak.

A jelenlévő kisebbségi magyar újságírók a horvátországi magyarság helyzetéről érdeklődve azt kérdezték Macektól, lesz-e magyar párt a horvát bánóság területén.

— Ez a kérdés két részre oszlik — válaszolta Macek. — Az első a magyar párt engedélyezése, a második pedig, vajjon a magyarok állíthatnak-e listát az egyes kerületekben.

A válasz egyszerű. — A szabóválasztásról szóló törvény liberális.

a lista benyújtásához csak száz aláírás kell. Lehet, ha a magyarok egy-egy kerületben össze tudnak gyűjteni száz aláírást, benyújthatják saját listájukat.

A hatóságok — mondotta még — a legliberálisabban lépnek fel a magyarokkal szemben.

Arra a kérdésre, hogy a kisebbségeknek ugyanolyan joguk lesz-e, mint a horvátoknak, így válaszolt:

— Minden bizonnyal. Megmondtam, aki száz aláírást gyűjt, benyújthatja listáját, tekintet nélkül arra, hogy milyen pártot tartozik. Semmi akadály a nincs annak, hogy egy magyar pártot alakítsanak. Senki sem fog arra tekinteni, hogy magyar, német, vagy horvát a lista benyújtója, a törvényszék köteles igazolni a választási listát.

Tűz az Olajütőben

Kedden délután kevéssel három óra után telefonon értesítették a tűzoltóállomást, hogy az Olajütő 1. szám alatti ház ég. Egy őrség Jakobinyi József felügyelő vezetésével azonnal a helyszínre rohamozott. Megállapították, hogy a rossz kéményépités miatt egy gerenda gyulladt meg. A tüzet félóra munkával eloltották. A ház özv. Kállai Andrásné Ceglédi uca 3. szám alatti lakos tulajdona s abban Botos Lajos fűszerkereskedőnek van üzlete. A tűz okozta kár mintegy ötven pengő. A ház biztosítva van.

A MÁV faraktárban tettenértek egy tolvajt

A MÁV. faraktárban az utóbbi időben lopásokat követtek el. Tegnap a vasúti alkalmazottak észrevették egy férfit, a faraktárban felhalmozott árut dézsmálja. Elfogták és átadták a rendőrnök. Kiderült, hogy Kaposi Sándornak hívják, fuvaros és 30 kiló fát akart ellopni a faraktárból. Örizetbevették és megindult ellene az eljárás.

A HAZAJA SORSAT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZÍVESEN VESZIK SÖHNKER — PAUL HÖRBIGER ÉS KÉRIK A REPULÓBÉLYEGEKET

Vígyszínház

MA UTOLJARA

a legizgalmasabb cirkuszfilm:

Ilyenek a férfiak

Fősz.: HERTHA FEILER — HANS SÖHNKER — PAUL HÖRBIGER ÉS KÉRIK A REPULÓBÉLYEGEKET

Jonai miniszterelnök Japán külpolitikájáról

Tokió, január 16. (Német Távirati Iroda.) Jonai japán újonnan kinevezett miniszterelnök a sajtó képviselői előtt külpolitikai kérdésekről szólva hangzottatta, hogy Japán Angliával, az Egyesült Államokkal és Németországgal szemben változatlanul ragaszkodik fog az Abe-kormány külpolitikájához. Arra a kérdésre, hogy az új kormány milyen magatartást fog tanúsítani Oroszországgal szemben,

Jonai miniszterelnök kijelentette, hogy az előző kormány Szovjet-Oroszországgal követett politikája kitűnő volt. Helyesnek tartja a Szovjet-Oroszországgal való viszályok indító okainak elhárítását. A japán-orosz kapcsolatok végleges tisztázásához vezető első lépésnek Jonai miniszterelnök a határkérdések megoldását jelölte meg. (MTI)

Megtartották a helyszíni szemlét a kertés kislakásoknál

Megirtuk, hogy Debrecen város vezetőségének az a régi terve, hogy munkásházakat, kertés lakásokat és kislakásokat épít — a megvalósítás felé közeledik.

Tegnap délután dr. Kölcsey Sándor polgármester Zöld József polgármester-helyettesével, dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnokkal és Zádor Gyula tb. műszaki tanácsossal együtt helyszíni szemlét tartott a város különböző részein fekvő, a város tulajdonában levő telkeken, amelyek a kertés kislakások és munkásházak felépítésére számbajöhetnek.

Ezek a telkek a Pozsony úton, Kassa úton, Kincseshegyen, Szotyori utcán, Hadházi úton, gróf Leiningen utcán és a Kishegyesi úton fekszenek. A város azt tervezi, hogy csupa

egyszobás lakást építtet, főképen sokgyermekes családok számára, valamennyit a periferiákon. A kislakások egyrésze kertés lesz: 400—600 négyszögöllel, ami azt a célt is szolgálja, hogy a sokgyermekes családok a kerti munkával is tudjanak segíteni magukon. Ezeket a kertés lakásokat a város nyugati, feketeföldi részén építik majd fel.

A kislakások és munkásházak építéséhez még a tavasszal hozzá akarnak fogni. A szükséges összegről a város kölcsön útján gondoskodik; ennek az annuitása a költségvetésbe már be is van állítva.

A helyszíni szemle után most már a kislakások és kertés házas telepek megtervezése következik és azután kerül sor a pénzügyi megoldásra.

Felmentette a tábla a rablás vádjáról

Klein Jenő abaujszántói hentesmester évekként ezeltől vett a vásárran egy tehenet. Az árát — 240 pengőt — azonban nem fizette ki az eladónak. Azt mondta, hogy pár nap múlva megkapja az árát. A tehen volt gazdája egy ideig várt a pénzére, de amikor látta, hogy hiába vár, feljelentést tett Klein Jenő ellen.

Az ügyet a miskolci törvényszék tárgyalta s Klein Jenőt rablás vétségéért egy hónapi fogházra ítélték. Az

elítelt fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

A debreceni ítélőtábla Baróthy Zoltán tanácselnök elnökelete alatt működő tanácsa kedden tartotta meg az ügyben a fellebbezteli tárgyalást. A táblai tárgyaláson megállapítást nyert, hogy Klein Jenőnek van vagyona s ki tudja fizetni a tehen vételárát, ezért az ítélőtábla a rablás vétségének vádjáról felmentette.

A társulati adót tárgyalta a Ház

Budapest, január 16. A képviselőház idei első ülését tíz óra után néhány perccel nyitotta meg Tasnádi Nagy András elnök. Bemutatták a fejérmegyei lajstromon megválasztott Hunyady Ferenc gróf és Börcs János képviselők megbízó leveleit.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ezután törvényjavaslatot nyújtott be a biztosítási magánintézmények állami felügyeletéről, valamint a felügyelet ellátó biztosításiügyi közfelügyelet egyes kérdéseinek szabályozásáról. Ezután egy felület terjesztett be vonatkozó rendelkezések módosítás tárgyában kiadott miniszterelnöki rendeletéről.

Napirend szerint következett a társulati adóról és a társulati vagyonadóról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Krúdy Ferenc előadó ismertette a javaslatot. Rámutatott arra, hogy az adókulcsot két ezrelekről egy százalékra emelik. Kérte a javaslat elfogadását.

Kovácz Emil szólalt fel először. A javaslat adójogi szempontból elvi jelentőségű, de gyakorlati jelentősége nincs.

Pajor Győző, a kormánypárt vezérszónoka kijelentette, hogy tökéletes javaslatot csak az új kereskedelmi törvény meghozatalával lehet alkotni. — A tisztviselők helyzetét tette ezután szóvá, majd a közgazdasági bíróság munkájával foglalkozott.

Helyesli, hogy a javaslat az adóelvitel költségekkel kapcsolatban a személyi felelősséget állapítja meg.

Matolcsy Mátyás azt fejtegette, — hogy a törvényjavaslat nem megy a problémák mélyére.

A Ház ma délelőtt folytatja a társulati adójavaslat vitáját, az interpellációkra délután 1 órakor térnek át. Az ülés 2 óra után ért véget.

FELHÍVÁS DEBRECENI POLGÁRAIHOZ!

A 8 ORAI Ujság és a Magyar-Finn Társaság a finnek segítségére „Testvér a Testvért” gyűjtési akciót indítottak. Felhívjuk Debrecen polgárait, — hogy tehetségükhöz képest adakozzanak a testvér nemzet megmentésére. Befizetési lapok rendelkezésre állnak szerkesztőségünkben, valamennyi uccai árusnál, a Bika, az Angol Királynő szállodák portásánál.

— Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felphár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdesse meg orvosát!

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGSZERTÁRAK:

„Nap”, Tolva Imre, Piac ucca 1. Piac és Hatvan u. sarok. Telefon: 27-73. — „Aranygyászru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth ucca 8., a színház mellett. Telefon: 34-96. — „II. Rákóczy”, Arany S. A. örökösai, Kúlvásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Németh László, Szent Anna ucca 64., Vigadó Mihály uccával szemben. Telefon: 25-58.

Hősök naplója

1915 JANUÁR 17.

Bátran és vitézül viselkedett ezen a napon Fervágner Károly, volt budapesti 1. honvéd gyalogezredbeli honvéd, aki járőrözés közben elesett járőrpáncsnokának hősi halála után öntevékenyen magához ragadta a bajtársai feletti páncsnokságot, majd a járőr élén folytatva a felderítést, a közeli sűrű erdőben lényegesen erősebb orosz járőrrel találkozott, amellyel bátran és elszántan felvette a harcot. Eközben két bajtársát az oroszok foglyul ejtették, amit azonban Fervágner honvéd nem tűrt meg, hanem hősi elszántsággal az oroszokra vetette magát és szinte pillanatok alatt kiszabadította bajtársait. Ebben a harcban az orosz járőr nagyobb része sebesült, vagy holtan a helyszínen maradt, míg a többiek megfutamodtak. Fervágner honvéd pedig számolván azzal, hogy az oroszok esetlegesen erősítéseket foghatnak, a terep gondos kihasználásával, kerülőúton és veszteség nélkül, néhány száz lépéssel idebb vezette járőreit. Utána belejezve a járőr számára előírt felderítést, százádához bevonult. Visszatérésben még felkereste azt a helyet, ahol a járőr eredeti páncsnoka hősi halált halt, hogy annak tetemét a későbbi beosztás számára könnyen felismerhető és biztosan megtalálható helyen elhelyezhesse. Ezt meg is tette és így a járőrpáncsnok holttestét a sötétség leszállta után be is szolgált az állás mögé. Fervágner honvéd ezzel a példásan bátor és öntevékeny magatartásával kiváló példát adott bajtársainak és megmutatta, hogyan kell helyesen viselkedni, miért is derekas magatartásért a nagyvezűrt vitézségi éremmel tüntették ki.

Letették az esküt az új kúriai bírák. A kúria kedden délelőtt dr. Török Géza elnöke alatt teljes ülést tartott, amelyen az új kúriai bírák dr. Kalotai Viktor, dr. Zehery Lajos és dr. Tunyogi Szűts Kálmán, valamint dr. Gedeon Alajos lettek a hivatali esküt. Eskütel után Török elnök meleg szavakkal üdvözölte az új bírákat.

Az evangélikus női Fillerégylet teastjének az előkészületei a legnagyobb körültekintéssel folynak. Február 3-án szombaton este az Arany Bika nagytermében tartandó estély a farsang legsikerültebb multságának ígérkezik, mely rövid, de értékes műsor nyit meg s melyen két zenekar huzza a talp alá valót. A büfé számára szépen gyűlnek az adományok s a 2 pengős személyjegy egy csésze kitűnő tea elfogyasztására is jogosít. Személyjegyek már kaphatók s páholyjegyek előjegyezhetőek a Fillerégylet vezető hölgyeinél, valamint a Horn Rezső szöveggyűjtő pénztáránál (Kossuth ucca).

Moszkvában kivégezték dr. Madzsar Józsefet. Newyorkból érkezett hír szerint dr. Madzsar József szélsőbaloldali szociálista vezért a szovjet bíróság halálra ítélte s az ítéletet még karácsony előtt végrehajtották.

Lengyelországban minden zsidó férfire kimondták a kétévi munkakényszert

Krakó, január 16. (NST) A lengyelországi német hatóságok kimondták a 14-től a 60. életévig terjedő munkakényszert minden zsidó számára. A kényszermunka tartama, mint a félhivatalos Varschauer Zeitung közli, rendszerint két év, amelyet azonban meghosszabbítanak, „ha ez idő alatt a munkakényszer nevelési célját nem sikerült elérni”.
Egyelőre csak a zsidó férfiakat veszik jegyzékbe s evégből az említett korban lévő zsidó férfiaknak önként kell jelentkezniük az illetékes hatóságnál. A német hatóságok intézkednek azután majd arról, hogy ki mikor tartozik munkára bevonulni.

Akit munkára behívnak, köteles a kijelölt gyűjtőhelyen két napi étellel s két tiszta takaróval megjelenni. Kézműveseknek magukkal kell vinniük minden szerszámukat, rendelkezésükre álló gépet és tartozékait. Mostantól kezdve a munkakényszer alá eső személyeknek tilos írásbeli engedély nélkül eladniok elzálogosítaniok, elajándékozniok, elvinniük vagy elrejtetniük iparkuhoz tartozó szerszámot, gépet és tartozékát. Aki ez ellen a rendelkezés ellen vét, tíz évig terjedő fegyházbüntetéssel és esetleg vagyonelkobzással sújtják.

A Debreceni Orvos Egyesület csütörtökön délután tartja rendes évi közgyűlést. A közgyűlésen fog beszámolni dr. Kulin László egyetemi magántanár, egyesületi főtitkár az egyesület elmúlt évi működéséről. Ezután kerül sor az egyes tsztszéknek választás útján való betöltésére. Úgy értesülünk, hogy mivel ez évben a főtitkár adás joga a sebészeket illeti, így nem kizárt, hogy az egyesületnek új főtitkáruul dr. Jáky Gyula egyetemi magántanár, sebész orvost választják meg. A közgyűlés elé a debreceni orvostársadalom élénk érdeklődéssel tekint.

MEGNYILT
SZABÓ JÓZSEF látszerész mester optikai szaküzlete
PIAC UCCA 56. SZÁM
Megyeháza mellett.

Agyonlőtte magát szolgálati helyén egy nyírlugosi fiatalember. Pálóczy Gyula 20 éves nyírlugosi fiatalember néhány héttel ezelőtt tanulónak szegődött be egy miskolci henteshez. Tegnap délután Pálóczy a Tizeshonvéd ucca 29. sz. alatti lakásán Flobert-pisztolyával löbelőtte magát. Tettét a gazdája fedezte le, de már segíteni nem lehetett rajta, mire orvos érkezett, kiszendvedt. Tettének oka ismeretlen.

Megsemmisítették a gyöngyösi polgármesterválasztást. Egerből jelentik: Heves vármegye törvényhatóságának kisgyűlése hétfőn tartott ülésén megsemmisítette a gyöngyösi polgármesterválasztást és utasította az alispánt új választás kiírására. A választást azon az alapon gellebbezték meg, hogy a szavazásoknál a virilisek közül egy jogon ketten szavaztak, amennyiben az egyik zsidó tag helyett behívott póttag is szavazott, holott a zsidó tag időközben igazolta, hogy nem esik a zsidótörvény hatálya alá. (MTI)

Jelentkezési felhívás motoros pilóta kiképzésre. A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap által biztosított anyagi fedezet újból módot nyújt arra, hogy a Magyar Aero Szövetség ez év nyarán ismét jelentős számú ifjú díjtalanul elsőfokú motoros pilóta kiképzésben részesítsen Budapestben, Debrecenben, Szegeden, Kassán és Pécsen működő tagegységeiben. A kiképzés tehát díjtalan. A növendékek a kiképzés egész tartama alatt állandó szakavatott felügyelet alatt állnak és ellátásuk költségeit a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap fedezi. Kiképzésre általában csak olyan magyar állampolgárok pályázhatnak, akik nőtlenek, testileg, szellemileg és erkölcsi vonatkozásban is a megállapított feltételeknek mindenben megfelelnek. A részletes tájékoztató feltételeket az ebből a célból összeállított „Tájékoztató” tartalmazza, amelynek egy-egy példányát az érdekeltek a Magyar Aero Szövetségtől közvetlenül, vagy pedig 20 filleres postabélyeggel ellátott és megcímezett válaszborték csatolása mellett írásban igényelhetik. A Magyar Aero Szövetség címe: Budapest, V. Vigadó u. 2. Csak azok a felvételi kérvények vehetők figyelembe, amelyek legkésőbb február 25-ig megérkeznek. (MTI)

Kinevezés. Budapestről jelentik: A m. kir. belügyminiszter az Országos Társadalombiztosító Intézetnél Solyom Mihály (Debrecen) alsófokú biztosítási gyakorlatot az államrendszeri fizetési osztályba ideiglenes minőségű intézeti biztosítási segély tiszté kinevezte. (MTI)

Ispoltályi egyházzrészünk tanácsa f. hó 14-én tartott gyűlésében nem intézte el véglegesen az úrv. kelyhek szaporításának ügyét, hanem kimondta, hogy ha 30 kis kehely beszerzésére megajánlást kap, az egyházzrész a kelyhek beszerzési, az ajánlattevők pedig négy hónap alatt részletekben megterítik a beszerzési árat. Aki tehát ajánlatot ohajt tenni egy-egy, (vagy több) kis kehely beszerzésére, sziveskedjék hivatalomban felkeresni A kis kehelyek — természetesen — szintén közkösek lennének. Molnár Ferenc lelkijásztor.

Meghalt Erdődy Sándor gróf. Szombathelyről jelentik: Erdődy Sándor gróf vépei nagybirtokos, a felsőház tagja 75 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Január 18-án helyezik örök nyugalomra a Szent Domonkos Rend szombathelyi templomából a családi sírboltba. (MTI)

MATEOSZ
Mindenkinek gyorsan és jól szállít.
Gépkocsik rendelhetők MATEOSZ körzetvezetésénél, Piac ucca 18. sz.
Telefon: 17-25. és Mateosz garázsban Ispoltály ucca 3. sz. Telefon: 17-77.

Győzött a Ferencváros Nagybecskerekben. A Ferencváros labdarúgó csapata kedden a Boracs együttesét 8:2 (5:2) arányban verte meg. A gólok közül Sárosi dr. nyert, Kiszeli, Gyetvai és Pósa 1-1 rugott. A magyar csapat jótéka nagy tetszést aratott. (MTI)

A tej, a magyar tea és paprika ára. A földmivelésügyi miniszter a tej termelői árat május hó 15-ig a takarmányhiány miatt 2 fillérrel emelte. Ez az emelés szükségessé tette a tej- és tejtermékek fogyasztói árának megfelelő módosítását. Az árellenőrzés országos kormánybiztos a Budapesti Közlöny vasárnapi számában megjelenő rendeletével a tej- és tejtermékek árának a tej termelői áremelkedésével azonos mértékű emelésére adott engedélyt. E rendelettel csupán a tej- és tejtermékek előállításával és forgalomban hozatalával foglalkozók részére adta meg a kormánybiztos az engedélyt az árak emelésére. Mindazok, akik tej, vagy különböző tejtermékek hozzáadásával készült árucikkeket hoznak forgalomba, a rendelet hatálya lépésekor fennálló eladási áraiakat a tejáremelkedésre való hivatkozással nem emelhetik fel. Az árkormánybiztos másik rendeletében megállapította a magyar tea fogyasztói árat. E szerint a fogyasztói tea egy dekás csomagolásban 7 fillér, 5 dekás csomagolásban 27 fillér, a borsmenta tea és a hárs tea ára egy dekás csomagolásban tíz, 5 dekás csomagolásban 42 fillér. A kormánybiztos a fűszerpaprika árat is újlag szabályozta. Eszerint ez változatlanul az eddigi színvonalon marad.

Ha le akar fogyni, igyék reggel, délben, és este egy-egy harmadpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, lehetőleg mindig két órával az étkezés után. Kérdezze meg orvosát!

Sakkverseny Debrecen város bajnokságáért. A Debreceni Sakk Kör a közeljövőben rendezi meg nagy érdeklődéssel várt évzi városi bajnoki sakkversenyt. A kör vezetősége azzal a felhívással fordul a sakkozással is foglalkozó egyesületekhez, hogy jobb versenyzőiket feltétlenül nevezze be. Azok a kiváló sakkozók, akik egyesületeken kívül állnak, szintén leadhatják nevezésüket a Debreceni Sakk Kör főtitkáranál (Csócsits Lajos, Gambrinus).

Nemzetközi zsebotvajt fogtak. A budapesti rendőrség elfogta Kladni Simon bécsi születésű többszörösen büntetett zsebotvajt, aki Magyarországon alnéven élt és több tolvajlást követett el.

22 borjú megfogott szállítás közben. Beregszászról jelentik: Altermann beregszászi mérsáros a minap borjúkat vásárolt Dolhán pesti vevőinek. Az állatokat szekerekre rakták, hogy majd Beregszászon bevaionorizzák őket. A helyi utakon óriási fagyhullám érte utókat, csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak előrehaladni. Bár el voltak látva megfelelő takarókkal maguk és szalmával az állatok számára, mégis minden óvintézkedés csődöt mondott, mert mire Beregszász határába értek, a szekerek 22 borjú megfogott.

Kést dobált az ajtóhoz kötözött gyermekére. Zalaegerszegről jelentik: Szili József zalaegerszegi srácot mindenki részeg embernek ismerte és tudták róla, hogy feleségét és kislátát állandóan üti-veri. Most azután megállapították, hogy új módszert talált ki csatláda kinzására. Ha részeg volt, négy éves kislátát két karjánál fogva az ajtóhoz kötözte és egy hatalmas rozsdás konyhakést dobált melléje az ajtóba. Így akarta a gyermeket a halálmevegéshez szoktatni. Az egyik dobás azonban nem sikerült, a gyermek lábába szaladt a kés és csontig ható súlyos sebet elített. Ezenkívül megállapította az orvos, hogy a gyermek a félelemtől súlyos szív- és idegbajt kapott. A rendőrség őrizetbe vette a srácot, bekísérték a fogházba, az ügyészség elrendelte elmeállapotának megvizsgálását.

Lefoglalta a végrehajtó a „pipás kutyákat”. Révai István budapesti kutyaidomító — aki arról híres, hogy négy bulldog kutyájával a főváros uccáin szokott sétálni s a kutyák pipát tartanak a szájukban — a budapesti törvényszék Gönczy tanácsa elé került. Sikkasztás volt a vád a kutyaidomító ellen, mert Révai tartozott 120 pengővel egy Kertész Olga nevezetű hölgynek. Nem fizette és a kutyáit, négy darab bulldogot, a végrehajtó lefoglalta. Az árverésen azonban nem jelent meg az idomító a kutyáival s ezért indították meg ellene az eljárást. A vádlott a tárgyalásra két kutyájával jelent meg. Kiderült a tárgyaláson, hogy azért nem találkozott a végrehajtóval az árverés napján, mert elköltözött előbbi lakásáról s ezt nem jelentette be. A bíróság a tárgyalást elnapolta annak megállapítására, hogy az árverés napján hol tartózkodott a vádlott a kutyáival.

MENTŐHIREK
Kedden délután két órakor Mészáros Mihály 19 éves asztalos tanuló a Csapó uccán volt egy kézikocsit. Közben megcsúszott és a jobb kezefején lehorzsolta a bört.

Hajdu László 37 éves Szalkai ucca 5. szám alatti lakos a Hazai Rum-és Likőr Gyár kocsját hajította a Varga uccán. A ló valamitől megugrott, Hajdu leesett a kocsirol s a homlokán és az arcán horzsolts sérüléseket szenvedett.

Kállai Mária 15 éves Baross ucca 24. szám alatti lakos délután fát vágott, munkája közben a fejszével elvágta a bal hüvelykujját.

Sajtos Irén 15 éves László ucca 10. szám alatti lakó fodrász tanuló az Ipariskolában egy gyűrűt húzott az ujjára. A kis gyűrű belevágódott a húzába és nem tudta levenni. A mentők vágták le a gyűrűt az ujjáról.

Az összes sérülteket a mentők részéstittek elsősegélyben.

Szünet né a szovje Fin

Róma, január 16. (Magyar Iroda.) A Giornale d'Italia külsője Turkuból távbeszélőn a kezököt jelenti lapjának a orosz repülők pusztításairól.

Finnország városában egy riadó a másikat éri. A szovje repülőgépek színet nélkül zúzó a városokat és nagyobb ket Turku és Vasa lakosai egész nap az jvohelyeken. Tegnap szovjet orosz gyűjtő felgyújtották a latussai nagyraktárt és a fűtésben nagy álltak elő. A helyzetet rendlyossá teszi az a körülmény, hőmérő —25 fokra szállt alá (Abo) főtérén az üzletek láállanak. Minthogy a nagy hietvetkezésben a víz mindenütt gyött, minden oltási kísérlet lónak bizonyult és a szél naghajtja tovább a lángokat, egy óvohely, amelyben 180 volt, beomlott. Nyolcvan gázmérgezésben meghaltak. Tegnap a bérgekocsik is seghalottak és sebesültek elsban. A város légvédelmi titmondták a szolgálatot és így teljesen védtelenül áll a puszszemben. Az óvohelyeken nyok és gyermekek imája sz felé, de az arckon egyetlen cepp sem látható. A szovje 30—40-es csoportokban jelen és semmiféle megkülönbözt tesznek katonai, vagy polgártok között.

Helsinki, január 16. (Hétfői nap folyamán 60 szovje repülőgéppel repült el Finnors mintegy 600 bombát dobobombázásnak 3 halalos és 50áldozata van. Az arcvonalonra is nyugalom uralkodik.

Megtalált csont

Helsinki, január 16. (NST) este ismeretessé vált, hogy dovo orosz tábornok, a megtett 44. orosz hadosztály par

A finnek kiürít

Stockholm, január 16. A és a hétfői légi támadások tében a finn hadsereg elh hogy néhány helységben lakoltatáshoz folyamodnak, hatóságok valóban nem tudsítani többé a polgárok akik több nap óta nappal a légvédelmi menedékhelytelek tartózkodni. A kiürít sok között van Hango, Ekeku, Karis és Rihimäki. Saj két finn vadászgép és hét szombázó között ütközetre k. Hat szovjet orosz gépet elűzt pedig tönkretettek.

A legerősebb megpróbált tett városok: Hango, Turku, näs, ahol a bombák nagy

Bombák és g

Helsinki, január 16. (Né irati Iroda.) Hétfőn délután ben két ízben volt légi riadó (Abo) ellen hétfőn szovjet bombázó gépek, hír szerint, nagy tűz ütött ki. Szovjet orosz gépek a nap folyamán támad tek több város és falu ellen Finnország déli részén. A dás volt a többi között Ka csomópont és Rajamäki ellök továbbá, hogy Viipurinap óta a szovjet orosz tűz

bombázó repülőgépzagot

Ikvül nagy, bétion es en 32 fok alá cüllviedeg a hadr...

Bombázó repülőgépzagot

Bern, január 16. A Sroda jelentése szert iszteri hivatal kérel anács elhatározta, a orvoslküldöttséget k rvsokból áll, akik f...

Bombázó repülőgépzagot

ratí fordí... A legje...

Bombázó repülőgépzagot

amau... an... de...

Bombázó repülőgépzagot

amau... an... de...

Bombázó repülőgépzagot

nak holttestét a suom... téren megtaláltak. A tágyott.

Bombázó repülőgépzagot

bak több... porra... ko 700 háza közül 400... ver. Egyetlen bombe... tört be.

Bombázó repülőgépzagot

Egyidő óta minden... álló bombázó rajhoz... csatlakozik, amelyekne... tuk, hogy a polgári la... fegyverrel tüzeljenek... Finnországban a hit...

Bombázó repülőgépzagot

lövendékek jelentős k...

Gyász

* CSURKA, KEGYE... KEZESI VALLALAT, 19... szám. Alapítási év 190... -domány... -lelo...

1940 január 17.

Szünet nélkül bombázzák a szovjet repülőgépek Finnországot

Róma, január 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Giornale d'Italia különdó-sítója Turkból távbeszélőn a követ-kezőket jelenti lapjának a szovjet-orosz repülők pusztításairól:

Finnország városaiban egyik légi-riadó a másikat éri. A szovjetorosz repülőgépek szünet nélkül bombázzák a városokat és nagyobb községeket. Turku és Vasa lakosai szinte egész nap az jvóhelyeken vannak. Tegnap szovjetorosz gyújtóbombák felgyújtották a latussai nagy szén-raktárt és a fűtésben nagy zavarok álltak elő. A helyzetet rendkívül súlyossá teszi az a körülmény, hogy a hőmérő — 25 fokra szállt alá. Turku (Abo) főterén az üzletek lángokban állnak. Minthogy a nagy hideg következtében a víz mindenütt befagyott, minden oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult és a szél nagy erővel hajtja tovább a lángokat. Vasárnap egy övöhely, amelyben 180 ember volt, beomlott. Nyolcvanban közülük gázmérgezésben meghaltak. Turkból tegnap a bérgepkocsik is segítettek a halottak és sebesültek elszállításában. A város légvédelmi ütegei felmondták a szolgálatot és így a város teljesen védtelenül áll a pusztítással szemben. Az övöhelyeken az asszonyok és gyermekek imája száll az ég felé, de az arcokon egyetlen könny-csepp sem látható. A szovjet gépek 30—40-es csoportokban jelennek meg és semmiféle megkülönböztetést nem tesznek katonai, vagy polgári célpontok között.

Helsinki, január 16. (Havas.) A hétfői nap folyamán 60 szovjetorosz repülőgép repült el Finnország felett s mintegy 600 bombát dobott le. A bombázásnak 3 halálos és 50 sebesült áldozata van. Az arcvonalon továbbra is nyugalom uralkodik. A hideg

rendkívül nagy, hétfőn este Helsin-ki-ben 32 fok alá süllyedt a hőmérő. A hideg a hadműveleteket megnehezíti, szinte majdnem lehetetlenné teszi. (MTI)

London, január 16. (Havas.) A kül-ügyminisztérium határozottan megca-folja azokat a híreket, amelyek szerint Anglia Norvégiával ez utóbbi állam területi sérthetlenségének biztosításáról tárgyalnak. (MTI)

Bern, január 16. A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint a külügymi-niszteri hivatal kérésére a szövetségi tanács elhatározta, hogy Finnország-ba orvosküldöttséget küld. Az olyan orvosokból áll, akik önkéntesen vál-lalkoznak erre. A költségeket a svaj-csi orvosszövetség vállalta magára.

Moszkva, január 16. (Német Tá-virati Iroda.) A legfelsőbb szovjet ta-nács elnöksége érdemrenddel és ér-demekkel tüntetett ki 2606 embert, akik a finnek elleni arcvonalon pél-dásan teljesítették a számukra kijel-ölt katonai feladatokat. (MTI)

Helsinki, január 16. A hivatalos finn hadijelentés a következőkben számol be január 16-án délelőtt a hadihelyzetről:

A szárazföldön a karéliei földszorosan a szokásos tüzéségi és zavarútz folyt. Taipalenél egy ellenséges (különítmény támadást intézett a finn állások ellen. — Súlyos veszteségekkel verték vissza. — A keleti határon a finn csapatok Salla vidékén megsemmisítettek két ellenséges zászadot. A levegőben a légitervekenység hétfőn sokkal mérsékeltabb volt, mint az előző napon. Mintegy 70—80 szovjet gé-pet számoltak meg, amelyek az ország belsejében hajtottak végre bombatáma-dásokat. A légitámadásoknak mintegy 40 sebesült áldozata van. Bombázták Viipuri-t is. Itt a halottak száma 3, míg négyen megsebesültek. A légvédelmi tüzéség és a finn vadászgépek kedden négy ellen-séges gépet löttek le. (MTI)

Megtalálták Vinogradov tábornok csonttárgyát

Helsinki, január 16. (NST) Hétfőn este ismeretessé vált, hogy Vinogra-dov orosz tábornok, a megsemmisít-tett 44. orosz hadosztály parancsnoká-

nak holttestét a suomussalmi csata-téren megtalálták. A tábornok megfa-gyott.

A finnek kiűrik a bombázott városokat

Stockholm, január 16. A vasárnap-i és a hétfői légi támadások következtében a finn hatóságok elhatározták, hogy néhány helységben kényszerki-lakoltatáshoz folyamodnak. A helyi hatóságok valóban nem tudják bizto-sítani többé a polgárok biztonságát, akik több nap óta nappal és éjszaka a légvédelmi menedékhelyeken kény-telenek tartózkodni. A kiűrt városok között van Hanko, Ekenäs, Turku, Karis és Rihimäki. Saima felett két finn vadászgép és hét szovjetorosz bombázó között ütközetre került sor. Hat szovjetorosz gépet elűztek, egyet pedig tönkretettek.

A legerősebb megpróbáltatásnak ki-tett városok: Hanko, Turku és Eke-näs, ahol a bombák nagy károkat

okoztak. Nyolc személy — többnyire asszonyok és gyermekek — meghalt és mintegy húsz megsebesült. Turku-ban a szovjetgépek borzalmas mun-kát végeztek. A távbeszélő össeköt-tetés teljesen megszakadt és a bom-bák több házat porrá romboltak. Han-ko 700 háza közül 400 romokban he-ver. Egyetlen bomba 3000 ablakot tört be.

Egyidő óta minden kilenc gépből álló bombázó rajhoz két vadászgép csatlakozik, amelyeknek az a felada-tuk, hogy a polgári lakosságra gép-fegyverrel tüzeljenek.

Finnországban a hideg igen nagy. A hőmérő este Helsinkiben a —30 fok alá süllyedt.

Bombák és gránátok finn városok ellen

Helsinki, január 16. (Német Tá-virati Iroda.) Hétfőn délután Helsin-ki-ben két ízben volt légi-riadó. Turku (Abo) ellen hétfőn szovjetorosz bom-bázógépek, hír szerint, nagy támadást intéztek. A városban — Helsinkibe érkezett hírek szerint — sok helyen tűz ütött ki. Szovjetorosz bombázó-gépek a nap folyamán támadást intéz-tek több város és falu ellen, különö-sen Finnország déli részén. Légítáma-dás volt a többi között Karin vasúti csomópont és Rajamäki ellen. Jelen-tik továbbá, hogy Viipuri néhány nap óta a szovjetorosz tüzéség mint-

egy 40 kilométer távolságból hosszú-csovnyú ágyúkkal ismét lövi. Az ágyú-lövedékek jelentős kárt okoztak. (MTI)

Gyászrovat

* CSURKA, "KEGYELET" TEMET-KEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi kli-nikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90. szám.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Cigánykirály

Uray Dezsőnek Bihari Jánosról, a reformkor nagy komponista-muzsikusról írt romantikus operett-jét újította fel kedden a Tolnay-társulat. A sablonos alaprajzú, de azért minden érzelmessége mellett is ked-ves és vidám operett színei több, mint egy évtized mulva sem fakultak meg és hat Nagypál Béla rutinos, hely-lyenként Bihari-motívumokkal átszőtt zenéje is.

Az előadás Polgár Gyula rendezésében és Szemerjay D. Tibor dirigálásában lendületes és friss, bár az együttesnek összevéve sincs sok

hangja. Márffy Vera szintelen Ve-ra; Jurik Julcsi kedves humorú, eleven és kitűnően táncol; Madara Vilma ügyesen hangoskodik és jó karrikatúrát ad Perényi Sári; Gárdonyi László Bihari-figurája találó, csak kár, hogy a hangja me-rev; Sággy István kicsit kamaszos huszárkapitány; Rajz János izes komikuma és pompás táncudása most is érvényesül; Selmezy Mihályról apró szerepben is meglátszik, hogy jó jellemszínész és a többiek is igyekez-nek. (b)

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda: „Cigánykirály”, B) bérlet Csütörtök: „Trópusi szerelem”. Tol-nay Andorral.

Péntek: „Cigánybáró”. Timár Ilával. Szombat délután: Szilveszteri kabaré. Szombat: fel 9 órai kezdettel „Ham-burgi menyasszony”. Tolnay Andorral. Vasárnap: 4 óraker „Hamburgi meny-asszony”.

Vasárnap: 8 óraker „Hamburgi meny-asszony”.

MOZI

ILYENEK A FÉRFIAK!

(Vígszínjáték)

A cím halvány magához a filmhez, — mert a történet maga izgalmas cirkusz-történet. Azok, akik szeretik a cirkusz különös világát, túlfűtött forró leve-gőjét, a mindennapitól lényegesen külö-nöző embereit, a bohóc lárvája mögött meghúzódó csöndes tragédiákat és az artista kötelező mosolya által takart roppant erőfeszítéseket, a szín és fény tobzódását, — igazi élvezetet találnak a filmben. A rendezés sok finom ötlettel, elsöndűen jellemző, villanásnyi jelenet-ek feszültsegtelentő tömegével és re-mek artistaszámokkal tarkítva tárja a néző elé ezt a különös világot és a fo-tográfia is kitűnő. Hertha Feiler szép és érdekes színésznő, Hans Söhnker és Paul Hörbiger kiváló jellemalakításokat ad és körülöttük egész sereg igen jó epizódista van. A kísérő híradó érdekes.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. Közlemények. Hanglemezek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.20: Időjelzés, idő-járás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hí-rek. — 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45: Időjelzés, idő-járásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

SZERDA, JANUÁR 17.

Budapest I.

10.15: Gyermekdélután. „Az ifjúsági Vöröskereszt munkája”. Közvetítés a budapesti községi elemi iskola ifj. vö-röskereszt csoport munkájáról. — 10.45: „Is, a tengerbe süllyedt város.” (Felolvasás). — 12.10: Hanglemezek. — 13.30: Weidinger Ede szalonzenekara. — 16.15: „A magyar irodalomkritika atyja”. Dr. Orsy Attila előadása. — 17.15: Pertis Pali cigányzenekara. — 17.45: Eszpe-rantó nyelvű előadás. (Hanglemezzel). — 18.15: Napolyi dalok hanglemezzel. — 18.45: „Előképek.” Trocsányi Zoltán elő-adása. — 19.25: A Rádió Szalonzeneka-ra. — Szünetben kb. 20: Külügyi ne-gyedóra. — 20.40: „A szlovákiai magyar házak mozgalmának egy éve.” Gróf Es-terházy János előadása. — 21.10: Len-gyel Gabriella hegedűl zongorakísérettel. — 22.10: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. — 23.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II.

17.45: Pertis Pali cigányzenekara. — 18.15—18.40: Olasz nyelvoktatás. — 19: Simenszky Valéria zongorázik. — 19.30: „Régi védelem.” G. Réthy Pál sakkelő-adása. — 20: Hírek. — 20.25: Hangleme-zek. — 21.35: Időjárásjelentés.

Szénvizsgálat!

Budapesti Értésítő: Illetékes hatósá-gokhoz panasz érkezett, amely szerint a szénkereskedők egyrésze Budapesten és vidékén gyengébb minőségű és ala-csonyabb kalóriájú palás és salakos szen-et hoznak előrendű szénre nézve meg-állapított, egyasztói légszámáron forga-lomba. Az árelenőrzés országos kor-mánybiztosa ez ügyben széleskörű vizsgálatot tett folyamatba és szakértői a valutaügyszég detektívjeivel együtt munkájukat már a mai napon megkez-dték. (MTI)

KÖZGAZDASÁG

ÜZLETTELEN A GABONATÖZSDE

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-ti-szaközi, fejérmegyei, dunántúli és kisal-földi 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05.

Rozs: pestvidéki 15.70—15.95, más szárm. 15.90—16.15.

Takarmányárpa: I-a 65—66 kg-os 17.80—18.05, középminőségű 17.30—17.55

Tengeri: tiszántúli 21.30—21.40, egyéb áll. 20.60—20.75.

DEBRECENI

ALLATVÁSÁR

Felhajtás szarvasmarha 710. Eladás 455. Felhajtás 16 815. Eladás 173.

Arak: Vágómarha jóminőségű 43—54, közepes 34—43, silány 25—34, borjű 48—67, növedék marha 42—53, tinó, ökör 48—60 fillér kilogrammonként, Fejős te-hén 235—480, vágó 16 45—110, silány igásló 75—185, közepes igásló 190—300, jó igásló 300—500, kocsiló 500—800 pengő. Az irányzat lanya.

DEBRECENI

SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás sovány sertés 189. Eladás 42. Felhajtás kövér sertés 662. Eladás 559. Az irányzat kövérben élénk, so-ványban lanya.

Arak: Hizlalóbeli nehéz 100—102, hiz-lalóbeli közép 98—100, szedett nehéz 92—98, szedett közép 85—90, szedett köny-nyű 82—85, sovány koca 75—80 fillér kg-ként. Süldő 80—85 pengő, választott ma-lac páronként 10—16 pengő.

A FERENCVÁROSI

SERTÉSVÁSÁR

összfelhajtása 211 darab. Vásári állo-mányból angol húsértésfelhajtás 76 da-rab. Az irányzat változatlan.

Arak: uradalmi zsírtertés páronként 340 kg-on alul 110, szedetttertés I. 98—100, II. 86—90, III. 70—80, angol tőke-tertés 94—100, kivételesen 101—102, ex-portzsrir márkázott 172 fillér kilogrammon-ként.

Miért van szükség katonai utóképzésre?

A tényleges szolgálatát befejező katonára újra polgári foglalkozásához tér vissza. Megválik a honvédségtől és létéről való küzdelmének egészen más irányú gondjaival vesződik. Amde az állam a közösségnek nagy anyagi terheket jelentő pénzkidrással nem azért nevelte és képezte ki katonájává, hogy azt, amit tanult, hamarosan el is felejtse, hanem azért, hogy háborúja esetére lehetőleg minden fegyverrel szolgálásra alkalmas fiatal és korosabb embere hadibeosztásának megfelelő katonai ismeretekkel bírjon. A honvédség kötelekeiből kilépő minden embert tehát mindaddig gyakorlatban kell tartani, amíg oly idős nem lesz, hogy háború esetén már nem kell bevonulnia. Ez bizony a minél nagyobb hadseregek gyűjtésére törekvő államokban elég magas korhatárt jelenthet.

A gyakorlatbantartás feladatai sokrétűek. Résztint az egészséges szellemi erők ébrentartásáról, a test rugékonyságának fenntartásáról, részint a katonai ismeretek felrészítéséről van szó. Utóbbiak gyakorlati vonatkozásai a tartalékok alatt a szükséghez képest többször is megismételhető rövid fegyvergyakorlaton átvehetők.

A nevelés, a testedzés és az egyre fejlődő katonai mesterséggel való lépéstartás azonban folyamatos foglalkozást igényel, amire a fegyvergyakorlatok már nem bizonyultak alkalmasnak.

Az állandósítható erkölcsi nevelésre különösképpen nemzetvédelmi okokból van nagy szükség, mert az életküzdelmek a fiatalon felszívott és eszményt hirdető gondolatvilágot a közösség szempontjából rendszerint nem előnyösen befolyásolják.

A kényelemszeretetre hajló, vagy polgári foglalkozásban egyoldalúan foglalkoztatott test rugékonyságának fenntartása nélkülözhetetlenül szükséges. Ezt sem lehet a hadköteles egyének tetszésére bízni. Az egyre fejlődésben lévő fegyvernemek új harszkozzeit és harc-eljárásait is figyelemmel kell kísérniök, mert különben ismereteik elavulnak és háborúban teljesen idegen környezetben állnak a reájuk váró feladataik előtt. — Ezért a fegyvergyakorlati kötelezettségen felül katonai utóképzésre is szükség van.

Ez alatt az évre egyenletesen elosztott

és különösebb megterhelést nem jelentő foglalkozási idő alatt a lövészet keretében megalakított lövészsakaszokban a katonai szellem hagyományait, a bajtársi szeretetet és a nemzeti együvértartozás egybefogó eszméit ápolva fegyvernemenként tulajdonképpen a honvédség nem tényleges katonáinak adják meg a korszerű harc kívánalmainak megfelelő képzést.

HIRDETMÉNY az ebek veszettség elleni kötelező oltásáról.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 90.800—1936. sz. és 101.380—1938. F. M. számú rendelete értelmében a város területén csak olyan eb szabad tartani, amely veszettség ellen beoltott és a beoltás időpontjától számítva egy év még nem telt el. Oltási kötelezettség alá esik minden 3 hónapot betöltött eb, tekintet nélkül rendeltetésére és fajára. Az ebek évközi szaporulatának, vagy apadásának megállapítása végett minden eb tulajdonos köteles a 3 hónapos kort eléri, saját tenyésztésű, vagy időközben beszerzett ebét az elválasztástól, illetőleg a beszerzéstől számított 3 napon belül; veszettség ellen már beoltott ebének bármely ok következtében történt elhullását, leölését, elkoborlását vagy elidegenítését (eladását, elcserélését, elajándékozását) pedig azonnal a helyi állategészségügyi hatóságnak bejelenteni. Az oltási kötelezettség alá tartozó ebek birtokosai jogosultak minden év február 1-től március hó 1-ig ebeiket bármely szabadon választott, gyakorlatra jogosított állatorvossal önként beoltatni. Az oltó orvos az oltóanyag árán felül, az állatorvosok magánygyakorlatának díjazásáról szóló szabályrendelet szerinti díjakat, ú. m. az állatorvos rendelőjében oltóanyaggal együtt ebenként 2.— P, az eb tulajdonos lakásán 3.— P, 2 km-nél nagyobb távolság esetén megfelelő utazási költséget is számíthat fel az oltató fél terhére. Az ebirtokos köteles az oltás megtörténtét az oltó orvos által kiállított igazolvány egyidejű beszállításával az oltást követő 3 nap alatt a helyi állategészségügyi hatóságnál bejelenteni. A helyi állategészségügyi hatóság az igazolvány alapján kiadja a veszettség elleni oltási bizonyítványt. Ezt a bejelentést nem kell megtenni, ha az oltást az illetékes helyhatóság, vagy illetékes városi m. kir. állatorvos végezte. Azok, akik ebeiket folyó évi március hó 1-ig be nem oltatták és

amelyekre nézve az oltás megtörténtét a fentebb írt módon nem igazolták, — kötelesek ebeiket hatósági oltás végett a hatóság által legközelebbi időpontban elrendelendő oltási helyekre elővezetni. Aki ebét a csoportos hatósági oltás alkalmával sem oltatja be — amennyiben cselekménye vagy mulasztása súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1928. XXX. t.-c. 100. §-a alapján büntetendő. Debrecen, 1940 január hó. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A bosszúálló kép

Angol bűnügyi regény. Írta: George Harmon Coxe.

(73) Joyce feléje kacsintott és mosolygott: — Jaj de finoman fejezed ki magadat! — Hát nem azt tetted? — Megígírtém Nórának. — Szóval, ő rendben van. — Ő biztonságban van, ha ez az, amire gondolsz. — Mondj el annyit, amennyit lehet. — Tegnap este kilenc órakor eljött hozzám — mondta Joyce —, teljesen földült állapotban volt. — Miért? Hiszen akkor már tudta, hogy tisztán áll. Joyce pillanatig hallgatott: — Azt hiszi, hogy atyja ölte meg Jerry Cartert. — Oh, — nyujtotta a szót hangsúlyozva Murdock. A két képet nézte és félretette őket: — Azért nem ment haza, mert nem tudna az öregúr szemébe nézni. Joyce igent intett: — Ezt mondta nekem, mikor rábeszéltem, hogy menjon haza. Ő tudja, hogy a fegyvert Carter irodájában hagyta. Késő délután valami hajszolta, hogy nézze meg atyja fiókját. A pisztoly benne volt. Kővé meredt és gondolkodni se tudott. A pisztolyt kivette és saját szobájában rejtette el. De értd meg, volt győződve, hogy ő ölte meg Cartert. Kinyujtotta lábát és ölbetett kézzel kért valami innivalót. Murdock whiskyt kevert szódavízzel, odavitte neki és mellé ült. Egy-két korty után folytatta: — Nem tudta sehogy se megmagyarázni a fegyver esetét. Tudta, hogy csak apja hozhatta vissza, de félt ettől a gondolatától is. Csak azt hibette, hogy az

öregúr valamiért elment Carterhez — hiszen tudott a levelekről —, halva találta és fölismerete a pisztolyt. De mikor tegnap este a főparancsnokságon megtudta, hogy még egy lövés esett... Érted? — Teljesen — felelt Murdock nyugodtan.

Elővette a telefonkönyvet és Pendleton irodáját hívta föl. Pendleton nem volt ott. Lakását hívta, a szobalány ugyanezt a feleletet adta. Murdock megkérdezte: — Talán föl tud engem világosítani, otthon löncsölt-e tegnap Mr. Pendleton? — Igen, uram — felelt a leány. — Telefonhoz hívták, mielőtt elment? — Igen. De ki beszél, kérem? Murdock bement a nevére és letette a kagylót.

Joycetől megkérdezte: — Szállóban van? Mikor Joyce igent intett, hozzátette: — Jobb lesz, ha visszamegy hozzá és együtt vártok.

(Folytatjuk.)

SPORT

SPORTNAPLÓ

Most már véglegesnek tekinthető az, hogy a Nemzeti Bajnokság tavaszi szezonja február 18-ikán megkezdődik és így a Bocskay is hozzákezd a tornatermi edzéshez. Az első tornatermi edzés szerdán este lesz a DTE tornacsarnokában, Palotás István vezetésével. A budapesti játékosok Opatá Zoltán vezetésével a MÁVAG edzésein vesznek részt.

A Bocskay első mérkőzését Szolnokon játssza, február 25-ikén pedig az Újpest ellen itthon mérkőzik. A Bocskay panaszkodik is, hogy az Újpest elleni nagy mérkőzése ilyen korai dátumra esik, mert bevételi szempontból ez hátrányos.

A JT kötelezővé tette a játékvezetők részére is a téli tornatermi edzést. Igen üdvös lenne, ha kötelezővé tenné a játékvezetők részére a jó bíraskodást is, mert annyi baj, mint amennyi az ősszel volt a játékvezetőkkel, tíz szezonra is elég volna.

Oroszt, a Bocskay volt csatár-fedeztét a kék-sárgák, — tekintettel arra, hogy amatőrre vált, — a kék-sárgák kiadták a Nagymányoki SE-nek, Orosz anyagegyesületének.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szögig a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjazás. Felvilágosításul készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Állást keresők

Házi
varrónő bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozik mérsékelt díjazással. Széchenyi u. 5. Grószéknál. 2132

Jó
családból való leány gyermekek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. 28

Betöltendő állás

Intelligens,
fiatal leányt, esetleg állástalan óvónőt, vagy tanítónőt keresek 5 éves gyermek mellé „Debrecen mellé” jelégre. 84

14 éves
fiamat fűszeres, vagy műszerész tanulóknak szombattartó helyre adnám, vidékre is. — Cim: Hajdúbagos, 345 szám. 85

Részes
kerti munkást keresek februárra, aki lakásért némi házkörüli munkát is végez. Egyletkert ucca 40. 82

Bejárónő
délelőti órákra felvétetik. Mezeiné, Csonka u. 2. 86

Kiadó lakás

Bútorozott
szoba kiadó, Püspöki-palota V. kapu I. emelet 31. ajtó. 40

Ingatlan

Berettyóújfaluban
eladó felosztva is adómentes, jövedelmező ház, nagy gyümölcsös, szőlővel. Ertekezni Debrecen, Kazinczy ucca 10. 2731

Homokkertben
ház igen előnyös feltételek mellett eladó. Érdeklődés telefonon: 15-12. Hatvan u. 53. szám. 11

üzletek

Jómenetelű
vendéglő azonnal kiadó, jogfolytonos, Schaff, Apaffy u. 139. szám.

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, Baltazár (Füvészkert) ucca 5. 2629

Rádió

Rádió
és villany szerelési vállalat Miklós ucca 8., keresztútlet. Felelőség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron Kedvező fizetési feltételek.

Vétel

Benzinforrasztólámpát
megvételre keres, használat, kisebb méretűt, Nagy Károly-nyomda, Piac ucca 49.

Veszek
bűrt, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat, irodabehatározást, tükröt. Hívásra jövék. Csapó u. 16. 1753

Eladás

Korcsolya,
teljesen új, nikkel, 10—12 éves gyermeknek, állítható, Magus gyártmány eladó. Doré, Varga ucca 12. 5. ajtó.

Háló,
ebédlők, kombinált szekrények, rekamié, konyhabehatározások, különféle egyes bútordarabok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Ajánlat

Ne dobja el
őcska kalapját! 150 P-ért újjáalakítja, nyúlszörkalapot 2 P-ért, Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2668

Takaréktűzhelyek,
nagy, kétsütős, majolikás, egyszerűbbek készen kaphatók, Kandia u. 15.

Maradék
áron szeresheti be a legfinomabb anyagokat is dr Révész Gézanénál, Piac u. 40. Hangya udvarban. 2577

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák konyhabehatározások, legjobbat legolcsóbban csak Salamon bútorgyártásánál vásárolhat, Hányadi u. 2. Részletre is!

Minden kereskedőt és iparost érdekel!

A közszükségleti cikkek ár-ellenőrzésével kapcsolatban a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által kiadott 13.606—1938. 1-a. számú végrehajtási utasítás a 3310—1918. M. E. sz. rendelet szövegének a kifüggesztését minden kereskedő és iparos számára, akik közszükségleti cikkek árusításával foglalkoznak, elrendelte. A rendelet kifüggesztését az I. fokú iparhatóság szigorúan ellenőrzi. Ilyen táblák a Nagy Károly Grafikai Műintézetében, Ferenc József út 49., 20 fillérért kaphatók.

Ellátás

Hungária-pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. — Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Nagy Károly Grafikai Műintézet, Ferenc József út 49.

Helsinki, január
repülőtevékenység több volt, mint az orosz bombázók több helyütt támadtak. Orosz gépek 150 bombát elpusztítottak orosz gép, amely nyekén hajtott vég.

— 48 Ce

Szentgyörgy
Szeged, január gyi Albert dr 1937. évi orvosi nyertese a budag

Finnors
Washington Roosevelt kongresszusban

igen, de más adikölcsönt An